

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАКЫРЧЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАРЫ

2021 ел, 2 сентябрь

N34

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районның «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен раслау турында

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 30 статьясына таянып, Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Бакырчы авыл жирлеге карап итте:

1. Татарстан Республикасы Апас муниципаль районның «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре күшымтада бирелгән Кагыйдәләрне расларга.

2. Тубәндәгеләрне үз көчләрен югалткан дип танырга:

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Бакырчы авыл жирлеге Советының 2014 елның 8 августындагы 101 номерлы «Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Бакырчы авыл жирлегендә жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару Кагыйдәләрен раслау турында»каары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Бакырчы авыл жирлеге Советын 2016 елның 20 маенданы 27 номерлы «Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында»каары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Бакырчы авыл жирлеге Советын 2018 елның 25 апрелендәге 93 номерлы «Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында»каары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Бакырчы авыл жирлеге Советын 2018 елның 10 сентябрендәге 105 номерлы «Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында»каары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Бакырчы авыл жирлеге Советын 2018 елның 12 октябрендәге 111 номерлы «Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында»каары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Бакырчы авыл жирлеге Советын 2018 елның 14 декабрендәге 118 номерлы «Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында»каары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Бакырчы авыл жирлеге Советын 2019 елның 13 маенданы 142 номерлы «Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында»каары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Бакырчы авыл жирлеге Советын 2019 елның 5 августындагы 150 номерлы «Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында»каары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Бакырчы авыл жирлеге Советын 2019 елның 3 сентябрендәге 152 номерлы «Татарстан Республикасы Апас

муниципаль районы «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм тәзелеш алыш бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында»каары

3.Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында әлеге каарны бастырып чыгарырга.

4.Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны Бакырчы жирлеге башлыгы Ф.Х. Вәлиевка йөкләргә.

**Бакырчы авыл жирлеге
Башлыгы**

Ф.Х.Вәлиев

Татарстан Республикасы
Апас муниципаль районы
«Бакырчы авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге
Советының 2021 елның 2 сентябрендәге
34 номерлы каары белән расланган

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ "БАКЫРЧЫ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ" МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ
КАГЫЙДӘЛӘРЕ**

1 Том

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ,
ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ
ТӘРТИБЕ

2021 ел

ЭЧТӘЛЕК

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ СОСТАВЫ.....	5
КЕРҮ ӨЛЕШЕ	6
I ӨЛЕШ. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТУ ТӘРТИБЕ	7
I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр.....	7
II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу турында нигезләмәләр	10
III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәрту турында нигезләмәләр.....	15
IV БҮЛЕК. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү турында нигезләмәләр	18
V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмәләр	20
VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында нигезләмәләр.....	22
VII БҮЛЕК. Жирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен жайга салу турында нигезләмәләр	26
ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ СОСТАВЫ.....	29
II ӨЛЕШ. ШӘНӘР ТӨЗЕЛЕШЕ ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТЛАРЫ.....	30
VIII БҮЛЕК. «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары	30
III ӨЛЕШ. ШӘНӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ	32
IX БҮЛЕК. Шәһәр төзелеше регламентлары жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләрен, жир кишәрлекләренең ин чик күләмнәрен һәм рәхсәт ителгән төзелешнең ин чик параметрларын билгеләү, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләү өлешендә	32
X БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү.....	45
XI БҮЛЕК. Коммуналъ, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мәмкин булган минималь тәэмин итеш дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен максималь рәхсәт ителә торган территория дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре	50
XII БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләрен тасвиrlау	50

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӘЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районның «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләре (алга таба - Кагыйдә) түбәндәгә составта эшләнгән:

1 Том

I өлеш. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алыш бару кагыйдәләрен куллану тәртибе, жирдән файдалану һәм тәзелеш алыш бару кагыйдәләрене үзгәрешләр керту тәртибе

2 Том

II өлеш. Шәһәр тәзелеше зоналаштыру картлары

График материаллар:

№ т/б	Атамасы	Колачы
1	Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. ТERRITORIAL зоналар	1:10 000
2	Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. ТERRITORIALDÄN файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре	1:10 000

III өлеш. Шәһәр тәзелеше регламентлары

кушымта

ТERRITORIAL зоналар чикләре турында белешмәләр

КЕРҮ ӨЛЕШЕ

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләре (алга таба - Кагыйдәләр) - жирле үзидарә органының территориаль зоналар, шәһәр тәзелеше регламентлары, аны куллану тәртибе һәм аңа үзгәрешләр керту тәртибе билгеләнә торган норматив хокукий акты белән раслана торган шәһәр тәзелешен зоналаштыру документы.

Кагыйдәләр Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының түбәндәге норматив хокукий актлары таләпләрен исәпкә алып әзерләнгән:

- Россия Федерациисенең шәһәр тәзелеше кодексы, 29.12.2004 ел, № 190-ФЗ;
- Россия Федерациисе Жир кодексы, 25.10.2001 ел, № 136-ФЗ;
- Россия Федерациисенең Урман кодексы, 04.12.2006 ел, № 200-ФЗ;
- Россия Федерациисенең Су кодексы, 03.06.2006 ел, № 74-ФЗ;
- «Россия Федерациисенә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-номерлы Федераль закон;»
- «Шәһәр тәзелеше эшчәнлеген мәгълүмат белән тәэммин итү турында» 09.06.2006 ел, № 363 РФ Хөкүмәте карары»;
- «Татарстан Республикасында шәһәр тәзелеше эшчәнлеге турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы.

Кагыйдәләрне әзерләгәндә шулай ук Апас муниципаль районаны һәм «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең норматив хокукий актлары нигезләмәләре, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый һәм шәһәр тәзелеше үсешенең төп юнәлешләрен билгеләүче башка документлар исәпкә алына.

I ӨЛЕШ. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҢӘМ ТӨЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНАУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҢӘМ ТӨЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТУ ТӘРТИБЕ

I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр

Статья 1. Өлөгө өлештә кулланыла торган төп тәшенчәләр

Жир кишәрлекеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан рөхсәт ителгән файдалану төре - жир кишәрлекен яисә капиталъ төзелеш объектын файдалануның мөмкин булган ысулы. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп, шартлы рөхсәт ителгән, ярдәмче төрләрен үз эченә ала һәм жир мәнәсәбәтләре өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукий җайга салу функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы раслаган классификатор нигезендә билгеләнә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлық төрләре - жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре, алар белән бергә башкарыла торган рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләренә карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә.

Шәһәр төзелеше зонасы - территориаль зоналарны билгеләү һәм шәһәр төзелеше регламентларын билгеләү максатларында муниципаль берәмлекләр территорияләрен зоналаштыру.

Шәһәр төзелеше регламенты - жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалануның тиешле территориаль зона чикләре чикләрендә билгеләнә торган төрләре, шулай ук жир кишәрлекләре өслегендә булган һәм капиталъ төзелеш объектларын алардан төзү һәм аннан соңғы эксплуатацияләү процессында кулланыла торган бәтен нәрсә, жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь зурлығы һәм жир кишәрлекләренең һәм капиталъ төзелеш объектларының рөхсәт ителгән төзелешнең ин чик параметрлары, жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү, шулай ук чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләргә карата кулланыла торган территорияләргә карата кулланыла торган чикләүләр, территориянең тиешле коммуналъ, транспорт инфраструктурасы объектлары белән тәэммин ителешенең мөмкин булган минималь күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектлар өчен территориаль уңайлыкның максималь күрсәткечләре.

Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын өзөрләү комиссиясе - Кагыйдәләрне өзөрләүне оештыру, аларга үзгәрешләр керту, гавами тыңлаулар уздыруны өзөрләү һәм Кагыйдәләрне өзөрләү комиссиясе турындагы нигезләмә нигезендә башка мәсьәләләрне хәл итү максатында законнар, муниципаль хокукий актлар нигезендә төзелә торган дайими эшләүче коллегиаль орган.

Кызыл сызыклар - гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен билгели торган һәм территорияне планлаштыру документларында билгеләнергә, үзгәртелергә яисә бетерелергә тиешле линияләр.

Шәхси объектлар - электр тапшыру линияләре, элемтә линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торба үткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар.

Төзелешнең максималь проценты - төзелеш алыш барылырга мөмкин булган жир кишәрлекенең суммар мәйданы, жир кишәрлекенең бәтен мәйданына (%) мәнәсәбәте.

Бинаның, төзелешнең, корылмаларның жир кишәрлекеге чигеннән минималь чигенеше - жир кишәрлекенең чиге белән бина, төзелеш яки корылма арасындагы ераклык.

Капиталь төзелеш объектлары - биналар, корылмалар, төзелешлөр тәмамланмаган объектлар, жир кишәрлекенең некапиталь төзелмәләреннән, корылмаларыннан һәм аерылғысыз яхшыруларыннан тыш (тундырылыш, өслек һәм башкалар).

Жир белән ныклы бәйләнеше булмаган һәм конструктив характеристикалары аларны аларны қүчереп йөрту һәм (яисә) демонтаж үткәру һәм аннан соңы жыелуны төзелешләренең, корылмаларның (шул исәптән киоскларның, тубәләрнең һәм башка шундый корылмаларның) төп характеристикалары үзгәртелмичә һәм билгеләнүгә тулысынча зыян китермичә һәм аннан соңы жыемнарны тормышка ашырырга мөмкинлек бирә торган капиталъ булмаган корылмалар, корылмалар, корылмалар.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның төп тәрләре - жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану тәрләре, әлеге эшчәнлек тәрләрен һәм шәһәр төзелеше регламентлары составындагы объектларны тиешле территориаль зоналарга карата санап китү нәтижәсендә мөмкин.

Индивидуаль торак төзелеше объекты - жир өсте катлары саны өч метрдан артмаган, биеклеге егерме метрдан артмаган аерым бина, ул гражданнар тарафыннан мондый бинада яшәүгә бәйле көнкүреш һәм башка ихтыяжларны канәтгатьләндерү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм бүлмәләрдән тора, һәм мөстәкыйль күчемсез милек объектларына бүлү өчен билгеләнмәгән.

Жир кишәрлекләре, капиталъ төзелеш объектлары милекчеләре, жирдән файдаланучылар, жир хужалары һәм жир кишәрлекләрен арендага алучылар, капиталъ төзелеш объектлары, аларның вәкаләтле затлары.

Жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең ин чик параметрлары, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләү - жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, шул исәптән аларның мәйданы; жир кишәрлекләре чикләреннән биналар, төзелешләр, корылмалар төзү тыелган биналарны, корылмаларны урнаштыру урыннарын билгеләү максатларында жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенешләр; биналарның, корылмаларның ин чик сандагы яисә ин чик биеклеге; жир кишәрлекләре чикләрендә әлеге территориаль зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары нигезендә билгеләнә торган төзелешләренең максималь проценты.

Гавами сервитут - Россия Федерациясе законы яисә башка норматив хокукий акты, Россия Федерациясе субъектының норматив хокукий акты, жирле үзидарә органының норматив хокукий акты белән билгеләнгән жир кишәрлекеннән чикләнгән файдалану хокуки, ул билгеләнә торган жир кишәрлекләрен тартып алмыйча.

Халык тыңлаулары, жәмәгать фикер алышулары - кануннарда билгеләнгән очракларда жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукий актлар проектлары буенча фикер алышуда катнашу өчен муниципаль берәмлек (жәмәгатьчелек) халкының хокукларын гамәлгә ашыру рәвеше.

Рәхсәт ителгән төзелеш объектларының ин чик параметрларыннан читкә тайпилуга, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт - Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 40 статьясы таләпләре нигезендә бирелә торган, капиталъ төзелеш объектларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашыру, шулай ук аларга капиталъ ремонт ясауны рәхсәт ителгән төзелешнең ин чик параметрларыннан, шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүдән читләштереп, капиталъ ремонт ясауны гамәлгә ашыру хокукин бирә торган документ.

Жир кишәрлекеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән тәренә - Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясы таләпләре нигезендә бирелә торган, жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану

төрөн, әлеге Кагыйдәләр белән шартлы рөвештә рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектын сайлау хокукуын бирә торган документ.

Территориаль зоналар - жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрендә чикләр билгеләнгән һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнгән зоналар.

Гомуми файдалану территорияләре - чикләнмәгән затлар даирәсе (шул исәптән мәйданнар, урамнар, юллар, яр буйлары, гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосалары, скверлар, бульварлар) тоткарлыксыз файдалана торган территорияләр.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре - жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясында билгеләнгән тәртиптә рөхсәт алу шарты белән, әлеге эшчәнлек төрләрен һәм шәһәр төзелеше регламентлары составындагы объектларны тиешле территориаль зоналарга карата күчерү нәтиҗәсенә мөмкин булган гамәлләр.

Статья 2. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең хокукий статусы һәм составы

1. Татарстан Республикасы Апас муниципаль районнының «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре жирле үзидарә органының норматив хокукий акты статусына ия.

2. Әлеге Кагыйдәләр түбәндәгеләр белән беррәттән кулланыла:

техник регламентлар (алар үз көченә кергәнчә - билгеләнгән тәртиптә - Федераль закона «Техник җайга салу турында» 2002 елның 27 декабрендәге 184-ФЗ номерлы Федераль закона һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар белән);

Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары;

шәһәр төзелешен проектлау нормативлары белән;

«Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең һәм Апас муниципаль районнының жирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу мәсьәләләре буенча норматив хокукий актлары белән.

3. Әлеге кагыйдәләр түбәндәгеләрне үз эченә ала:

Керү;

I өлеш. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану тәртибе, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен үзгәрешләр кертү тәртибе;

II өлеш. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары;

III өлеш. Шәһәр төзелеше регламентлары;

Кушымталар.

4. Әлеге Кагыйдәләр «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген җайга салучы яисә тикшереп торучы вазыйфаи затлар тарафыннан дәүләт хакимиите органнары, жирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар, вазыйфаи затлар тарафыннан үтәү өчен мәжбүри.

Статья 3. Жирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклыгы һәм һәркем файдалана алышлык булуы

1. Әлеге Кагыйдәләр, составына керүче барлык картографик һәм башка документларны да кертеп, барлык физик һәм юридик, шулай ук вазыйфаи затлар, дәүләт хакимиите органнары һәм жирле үзидарә органнары өчен мөмкин була ала.

2. «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең жирле үзидарә органнары әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген түбәндәгә юллар белән тәэммин итәләр:

әлеге Кагыйдәләрне җирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү), башка рәсми мәгълүмат өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару (халыкка житкерү), һәм муниципаль берәмлекнең «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтында урнаштыру;

«Бакырчы авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу мәсьәләләрендә катнашучы органнарда һәм оешмаларда әлеге Кагыйдәләр белән тулы комплектта танышу өчен мөмкинлекләр тудыру;

Территориаль планлаштыруның Федераль дәүләт мәгълүмат системасында Кагыйдәләр урнаштыру;

физик һәм юридик затларга әлеге Кагыйдәләрдән өзөмтәләр, шулай ук картографик материалларның кирәклө күчермәләрен һәм җирдән файдалану һәм төзелеш шартларын аерым җир кишәрлекләренә һәм планировка структурасы элементларына карата характерлаучы аларның фрагментларын бирү. Әлеге материаллар югарыда күрсәтелгән затларга язма гарызнамә буенча бирелә.

Статья 4. Ҙирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре үз көченә керә

1. Әлеге Кагыйдәләр җирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә рәсми басылып чыккан (халыкка житкерелгән) мизгелдән үз көченә керә.

2. Кагыйдәләр зур юридик көчкә ия булган хокукый актларга каршы килмәгән өлешендә гамәлдә була.

5 Статья. Ҙирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен бозган өчен җаваплылык

1. Әлеге Кагыйдәләрне бозган өчен физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар Россия Федерациисе, Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы булалар.

II БҮЛЕК. Ҙирле үзидарә органнары җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу турында нигезләмәләр

Статья 6. Ҙирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсенде җирле үзидарә органнары вәкаләтләре

1. Ҙирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсенде җирле үзидарә органнарының вәкаләтләре «Россия Федерациисенде җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексы, «Бакырчы авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге уставы, Апас муниципаль районны Уставы, җирлекнең җирле үзидарә органнарына җирле әһәмияттәге аерым мәсьәләләрне хәл итү буенча муниципаль районның җирле үзидарә органнары вәкаләтләрен тапшыру турында килешү нигезендә билгеләнә.

2. «Бакырчы авыл җирлеге» муниципаль берәмлекенең (алга таба - җирлек Советы) җирле үзидарә органнарының җирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсенде өтүбәндәгеләр керә:

авыл җирлегеннән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен, шул исәптән җирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләренә үзгәрешләр (өстәмәләр) раслау;

җирлекне шәһәр төзелешен проектлауның җирле нормативларын раслау.

3. «Бакырчы авыл жирлөгө» муниципаль берәмлекенең жирле үзидарә башкарма органы (алга таба - жирлекнең башкарма комитеты) вәкаләтләренә жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә тубәндәгеләр керә:

территорияне планлаштыру документларын әзерләүне тәэммин итү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш);

жирлекне шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын әзерләүне тәэммин итү.

4. Апас муниципаль районның (алга таба - муниципаль район Советы) жирле үзидарә органының жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтләренә тубәндәгеләр керә:

муниципаль районны шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау.

5. Туфрактан файдалану һәм төзелеш өлкәсендә Апас муниципаль районның (алга таба - муниципаль районның башкарма комитеты) жирле үзидарә башкарма органы вәкаләтләренә тубәндәгеләр керә:

төзелешкә рәхсәтләр биры (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш);

муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан жир кишәрлекләрендә индивидуаль торак төзелеше объектларын, бакча йортларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашырганда хәбәрнамәләр (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш) жибәрү;

территорияне планлаштыру документларын раслау (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очракларда);

муниципаль район территориясендә гамәлгә ашырыла торган шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәэммин итүнең мәгълүмат системасын алыш бару;

муниципаль ихтыяжлар өчен муниципаль район чикләрендә жир кишәрлекләрен резервлау һәм алу;

үз белдеге белән төзелгән корылманы жимерү турында йә рәхсәтsez корылманы жимерү яисә аны граждан законнарында каралган очракларда билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карап кабул итү, үз белдеге белән төзелгән корылманы жимерүне яисә аны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очракларда билгеләнгән таләпләргә туры китерү.

жирлек чикләрендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру.

Әлеге Кагыйдәләр нигезендә муниципаль район башкарма комитеты вәкаләтләренә шулай ук тубәндәгеләр керә:

жир кишәрлекен яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән төренә рәхсәтләр биры;

рәхсәт биры рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпилуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә.

7 Статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе (алга таба - Комиссия) Кагыйдәләр проектын әзерләүне оештыру, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү, кагыйдәләрне гамәлгә ашыру максаты белән муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты житәкчесе карапы нигезендә төзелә.

2. Комиссия үз эшчәнлеген әлеге Кагыйдәләр, Комиссия турындагы нигезләмә, жирле үзидарә органнарының башка норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашыра.

3. Комиссия вәкаләтләренә тубәндәгеләр керә:

әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертуне оештыру;
Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту мәсьәләләре буенча гражданнарның һәм юридик затларның тәкъдимнәрен карау;

Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проекты буенча иҗтимагый фикер алышулар һәм гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү, жир кишәрлекеннән яисә капиталъ тәзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә, рөхсәт ителгән тәзелешнең ин чик параметрларыннан читкә тайпилуга, капиталъ тәзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү мәсьәләләре мәсьәләләре;

ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмәләр әзерләү, тәкъдимнәр әзерләү һәм аларны Россия Федерациясе Шәһәр тәзелеше кодексы нигезендә жирлек башкарма комитеты житәкчесенә жибәрү;

Комиссия турында нигезләмә белән ача йөкләнгән башка вәкаләтләр.

4. Комиссия каарлары беркетмәгә имза салынган мизгелдән үз көченә керә һәм тиешле гамәлләрне гамәлгә ашыру өчен жирле үзидарә органнары тарафыннан тәкъдимнәр була.

5. Комиссия эше турында мәғълумат барлық кызыксынучы затлар өчен ачык була.

Статья 8. Жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләренән әлек барлыкка килгән хокук мәнәсәбәтләренә карата гамәле

1. Жирле үзидарә органнарының жирдән файдалану һәм тәзелеш мәсьәләләре буенча әлеге Кагыйдәләрне раслаганчы кабул ителгән норматив хокукий актлары әлеге Кагыйдәләргә каршы килми торган өлештә кулланыла.

2. Жир кишәрлеге яисә капиталъ тәзелеш объекты әлеге Кагыйдәләргә туры килми, әгәр:

аларның рөхсәт ителгән файдалану төрләре рөхсәт ителгән куллану төрләре исемлегенә керми; тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән;

аларның үлчәмнәре һәм параметрлары тиешле территориаль зонаның шәһәр тәзелеше регламентында билгеләнгән ин чик күрсәткечләргә туры килми.

3. Шәһәр тәзелеше регламентына туры килми торган жир кишәрлекләре яисә капиталъ тәзелеш объектлары, рөхсәт ителгән файдалану төрләре, ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм ин чик параметрлары аларны шәһәр тәзелеше регламентына туры китерү срокы билгеләнмичә файдаланылырга мөмкин, моңдый жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ тәзелеш объектларыннан файдалану кешенең тормышы яисә сәламәтлеге өчен куркыныч, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булган очраклар керми.

4. Шәһәр тәзелеше регламентына туры килми торган жир кишәрлекләреннән яисә капиталъ тәзелеш объектларыннан, рөхсәт ителгән файдалану төрләреннән һәм ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәрдән һәм ин чик параметрларыннан файдалану кеше тормышы яисә сәламәтлеге, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч янаган очракта, федераль законнар нигезендә мондый жир кишәрлекләрен һәм объектларны куллануны тыю салынырга мөмкин.

5. Капиталъ тәзелеш объектларын, рөхсәт ителгән файдалану төрләрен яисә ин чик параметрларын шәһәр тәзелеше регламентына туры килми торган капиталъ тәзелеш объектларын реконструкцияләү мондый объектларны тиешле территория зонасының шәһәр тәзелеше регламентына туры китерү юлы белән генә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

9 Статья. Территориаль зоналар

1. Территориаль зоналар түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

жир кишерлекләреннән гамәлдәге һәм планлаштырыла торган файдалануның төрле төрләренең бер территориаль зonasы чикләрендә яраштыру мәмкинлекләре;

«Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең генераль планы белән билгеләнгән функциональ зоналарының һәм аларның планлаштырыла торган үсеш параметрларының;

территорияне планлаштыру һәм булган жирдән файдалану;

төрле категориядәге жирләрнең чикләренең планлаштырылган үзгәрешләрен;

катнаш жир кишерлекләрендә урнашкан капиталъ төзелеш объектларына зыян китерү мәмкинлеген булдырмау;

мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проектлары.

2. Территория зоналары чикләре тубәндәгечә билгеләнә:

автомобиль юлларының, урамнарның, юл йөрү күчәрләренә;

кызыл сыйықларга;

жир кишерлекләре чикләре;

табигать объектларының табигый чикләре;

торак пунктларның чикләре;

муниципаль берәмлек чиге;

башка чикләргә.

3. Территория зоналары чикләре бер территориаль зонаның һәр жир кишерлеге таләбе үтәлгән килеш билгеләнә (территориаль зоналар чикләре жир кишерлекләре чикләрен кисеп узарга тиеш түгел).

4. Төрле территориаль зоналарда урнашкан берничә жир кишерлекеннән бер жир кишерлеге төзү рөхсәт ителми (бер жир кишерлеге берничә территориаль зона чикләрендә урнаша алмый).

5. Кагыйдәләрнең һәр территориаль зonasы өчен шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

10 Статья. Шәһәр төзелеше регламентлары

1. Шәһәр төзелеше регламенты белән жир кишерлекләренең хокукий режимы билгеләнә, шулай ук жир кишерлекләре өслегендә булган һәм аларны төзү процессында һәм капиталъ төзелеш объектларын эксплуатацияләүдә файдаланыла торган бәтән нәрсә кебек ук.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары тубәндәгеләрне исәпкә алыш билгеләнә:

территория зonasы чикләрендә жир кишерлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан фактта файдалануны;

жир кишерлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырылган файдалануның төрле төрләренең бер территориаль зonasы чикләрендә яраштыру мәмкинлекләре;

муниципаль берәмлекләрне территориаль планлаштыру документларында билгеләнгән функциональ зоналарның һәм аларның планлаштырыла торган үсеш характеристикаларын;

мәдәни мирас объектларын, шулай ук махсус сакланылуучы табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләре.

3. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан барлык жир кишерлекләренә һәм капиталъ төзелеш объектларына бертигез дәрәҗәдә кагыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы жир кишерлекләренә кагылмый:

Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук ачыкланган мәдәни мирас объектлары булган ядкарьләр яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә һәм мәдәни мирас

объектларын саклау турында Россия Федерациисе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган реставрация, консервацияләү, торғызу, ремонтлау һәм җайлашу режимы турында карап кабул ителгән территорияләр чикләрендә;

гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линия объектлары белән мәшгуль;

файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

5. Территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарга карата шәһәр тәзелеше регламентлары Россия Федерациисе законнары нигезендә билгеләнә.

6. Шәһәр тәзелеше регламентлары түбәндәгеләр өчен билгеләнми:

урман фонды жирләре;

өске сулар белән капланган жирләр;

запас жирләр;

махсус сакланылуучы табигать территорияләре жирләре (дәвалау-савыктыру урыннары һәм курортлары жирләреннән тыш);

авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындағы авыл хужалыгы жирләре;

махсус икътисадый зоналар һәм алгарышлы социаль-икътисадый үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре.

7. Шәһәр тәзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр тәзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләрен куллану федераль законнар нигезендә вәкаләтле башкарма хакимият органнары, Россия Федерациисе субъектларының башкарма хакимият органнары яисә жирле үзидарәнең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә. Махсус сакланылуучы табигать территорияләре чикләрендә урнашкан урман фонды жирләреннән яисә жир кишәрлекләреннән (махсус сакланылуучы табигать территорияләре составына кертелгән торак пунктлар территорияләреннән тыш) файдалану тиешенчә урман хужалыгы регламенты, урман законнары нигезендә махсус сакланылуучы табигать территориясе турындағы нигезләмә, махсус сакланылуучы табигать территорияләре турындағы законнар нигезендә билгеләнә.

8. Шәһәр тәзелеше регламентында тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренә һәм капиталь тәзелеш объектларына карата түбәндәгеләр күрсәтелә:

жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларынан рәхсәт ителгән файдалану тәрләре;

жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән тәзелешнәң, капиталь тәзелеш объектларын реконструкцияләүнәң ин чик параметрлары;

Россия Федерациисе законнары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларынан файдалануны чикләү;

территориянәң коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм, шәһәр тәзелеше регламенты билгеләнә торган территория зonasы чикләрендә территорияне комплекслы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру каралган очракта, күрсәтелгән объектларның халық өчен территориаль файдалана алу мөмкинлегенең максималь мөмкин булган дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре.

11 статья. Шәһәр тәзелеше эшчәнлегенең башка мәсьәләләренә карата жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләренең гамәле

1. Территория зоналары чикләре һәм шәһәр тәзелеше регламентлары турында әлеге бүлктә күрсәтелгән очраклардан тыш түбәндәгеләр кулланыла:

территориянәң кадастр планында жир кишәрлекен яисә жир кишәрлекләрен урнаштыру схемасын әзерләгәндә (әлеге схема нигезендә тәзелергә тиешле жир

кишәрлекләренең һәркайсына карата әлеге схеманы раслау турындағы каарда шул исәптән жир кишәрлеге төзелә торган территория зonasы күрсәтелә, яисә шәһәр төзелеше регламентының төзелә торган жир кишәрлекенә қагылмаса яисә төзелә торган жир кишәрлеге өчен төзелә торган жир кишәрлекеннән файдалану төре билгеләнмәсә);

территорияне плannаштыру документларын әзерләгәндә (территорияне плannаштыру документларын әзерләү территориядән файдалануның билгеле бер қагыйдәләренең һәм территориаль зоналарда төзелеш алып баруга карата гамәлгә ашырылырга мөмкин);

жир кишәрлекләренең шәһәр төзелеше плannарын әзерләгәндә (жир кишәрлекенең шәһәр төзелеше планы составында шул исәптән, жир кишәрлекенә шәһәр төзелеше регламенты гамәлдә булган очракта, шәһәр төзелеше регламенты турында мәгълүмат күрсәтелә).

2. Жирдән файдалану һәм төзелеш қагыйдәләре булмаганда, федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, муниципаль районнарның жирле әһәмияттәге объектларын, шәһәр төзелеше регламентларын гамәлгә ашыру қагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләрендә һәм федераль законнарда каралган башка очрактарда төзелешкә рөхсәтләр бирү рөхсәт ителми.

3. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы қагылмый торган жир кишәрлекләренең һәм капиталь төзелеш объектларына карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләргә карата Қагыйдәләр жир төзелеше эшләрен башкарганда жир кишәрлекләренең характеристика билгеләү максатыннан рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән төрләре билгеләнә.

4. Әгәр мондый үзгәрешләр белән шәһәр төзелеше регламентын билгеләү яисә үзгәрту каралган булса, жирле үзидарә органнары белешмәләрне күчемсез мәлкәтнең бердәм дәүләт реестрына керту өчен документларны (аларда булган белешмәләрне) теркәү органына жибәрергә тиеш.

III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәрту турында нигезләмәләр

12 статья. Төп нигезләмәләр

1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәрту күчемсез мәлкәтнең бердәм дәүләт реестрындағы жир кишәрлекенең яисә капиталь төзелеш объекты турындағы белешмәләргә үзгәрешләр керту юлы белән гамәлгә ашырыла.

2. Тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләрен куллану шартларында рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәрту жир кишәрлекләренең һәм капиталь төзелеш объектларының хокук ияләре тарафыннан түбәндәгә ысууллар белән гамәлгә ашырыла:

хокук иясе, әгәр тиешле территория зonasы турындағы белешмәләр күчемсез мәлкәтнең бердәм дәүләт реестрында булмаса, кадастры исәбенә алу органына гариза белән мөрәжәгать итә;

хокук иясе жирле үзидарә органнарына мәгълүмат элемтәсе тәртибендә жир кишәрлекенең яисә капиталь төзелеш объекты характеристикаларын үзгәрту турында белешмәләр жибәрү өчен рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәрту турындағы гариза белән мөрәжәгать итә.

3. Тиешле территория зonasы өчен шартлы рөхсәт ителгән башка төргә караган рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәрту Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы таләпләре һәм әлеге Қагыйдәләрнең 13 статьясы нигезләмәләре нигезендә жир

кишәрлекеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт алу юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәрту турындагы каарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

5. Тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалануның мөмкин булган төрләре исемлегендә булмаган жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның барлык башка төрләре әлеге территориаль зона өчен рөхсәт ителмәгән булып тора һәм әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәндә генә рөхсәт итепергә мөмкин.

6. Территорияне комплекслы үстерү турында каар кабул ителгән көннән алып аңа карата аны комплекслы үстерү турында каар кабул ителгән территорияне планлаштыру документларын раслау көненә кадәр, мондый территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм (яисә) капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәрту рөхсәт ителми.

13 статья. Жир кишәрлекен яисә капиталъ төзелеш объектын файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү тәртибе

1. Жир кишәрлекен яисә капиталъ төзелеш объектын куллануның шартлыча рөхсәт бирелүгә кызыксынуучы физик яисә юридик зат (алга таба - файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт) Комиссиягә файдалануның шартлы рөхсәт бирү турындагы гаризаны жибәрә.

Шартлы рөхсәт бирү турында гариза куллануның рөхсәт ителгән төренә электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә жибәрелергә мөмкин.

2. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында каар проекты Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм әлеге бүлекнәң 18 статьясы нигезләмәләрендә билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда кааралырга тиеш.

3. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында каар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтиҗәләре турында бәяләмә нигезендә Комиссия, кабул ителгән каарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рөхсәтне файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә яисә мондый рөхсәтне бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли һәм аларны муниципаль берәмлекнәң Башкарма комитеты житәкчесенә жибәрә.

4. Әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәр нигезендә муниципаль берәмлек башкарма комитеты житәкчесе мондый тәкъдимнәр көргән көннән алып өч көн эчендә мондый рөхсәтне файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә яисә мондый рөхсәтне бирүдән баш тарту турында каар кабул итә.

Күрсәтелгән каар муниципаль хокукий актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм муниципаль берәмлекнәң «Интернет» чeltәрендәге рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

5. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә курсәтелгән дәүләт хакимијате башкарма органыннан, вазыйфаи заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органыннан үз белдеге белән төзелгән корылманы ачыклау турында жирле үзидарә органына хәбәрнамә көргән көннән башлап мондый корылма урнашкан жир кишәрлекенә каарата яисә мондый корылманы жимергәнче яисә мондый корылманы жимеру урынына кадәр файдалануның рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү рөхсәт ителми, мона жирле үзидарә органының әлеге хәбәрнамәне карау

нәтижәләре буенча дәүләт хакимияте башкарма органына, дәүләт учреждениесенә яисә жирле үзидарә органына, дәүләт учреждениесенә яисә жирле үзидарә органына, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт учреждениесенә яисә жирле үзидарә органына карата күрсәтелгән очраклар керми, һәм әлеге хәбәрнамә турында гаризаны үз-үзен канәгатьләндеру яисә үз-үзен канәгатьләндеру турында законлы карар үз көченә керми дип кабул итә.

6. Физик яисә юридик зат шартлы рәхсәт ителгән файдалану тәренә яисә мондый рәхсәт бирудән баш тарту турында карар суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

14 Статья. Капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпилуга, реконструкцияләүгә рәхсәт бирү тәртибе

1. Исеме шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән жир кишәрлекләренең минималь құләмнәреннән йә төзелеш алып бару өчен уңайсыз булган инженерлық-геологик яисә башка характеристикаларын конфигурацияләүдән кечерәк булган жир кишәрлекләре ияләре рәхсәт ителгән төзелешнең ин чик параметрларыннан читкә тайпилуга, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәтләр алырга хокуклы.

1.1. Әгәр мондый тайпилыш рәхсәт ителгән төзелешнең ин чик параметрларыннан читкә тайпилу, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләү өчен рәхсәт сорап мәрәжәгать итәргә хокуклы, әгәр мондый тайпилыш конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капиталь төзелеш объектларын бер яисә берничә чик параметрга бер мәртәбә үзгәртү, реконструкцияләү максатларында ун проценттан артмаска тиеш.

2. Рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрларыннан читләшү, техник регламентлар, норматив техник документлар таләпләрен үтәгәндә, аерым жир кишәрлеге өчен рәхсәт ителә.

Катларның ин чик саны, биналарның, корылмаларның чик биеклеге һәм федераль яисә региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрендә капиталь төзелеш объектларының архитектура каарларына таләпләр өлешендә рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан баш тарту рәхсәт ителми.

3. Рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпилуга, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт алуда кызыксынган зат Комиссиягә мондый рәхсәт бирү турында гариза жибәрә.

Рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпилуга, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү турында гариза электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә жибәрелергә мөмкин.

4. Рәхсәт ителгән төзелешнең ин чик параметрларыннан читкә тайпилуга, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү турында гариза көрән көннән алып унбиш эш көне эчендә әзерләнә һәм, әлеге статьяның 1 өлешендә каарлган очрактан тыш, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм әлеге бүлекнен 19 статьясы нигезләмәләрендә билгеләнгән тәртиптә жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда кааралырга тиеш.

5. Рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрларыннан тайпилуга рәхсәт бирү турында каар проекты буенча иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә Комиссия мондый фикер алышулар яисә тыңлаулар тәмамланган көннән алып унбиш эш көне эчендә мондый рәхсәт бирү турында яисә мондый рәхсәтне бирудән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли һәм кабул ителгән каарның сәбәпләрен күрсәтеп, аларны муниципаль берәмлек Башкарма комитеты житәкчесенә жибәрә.

6. Әлеге статьяның 5 өлешендә күрсәтелгән рекомендацияләр нигезендә жирлек башкарма комитеты житәкчесе мондый тәкъдимнәр көрән көннән жиде көн эчендә

рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрларыннан читләшүгә яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында карар кабул итә.

7. Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә курсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органыннан, вазыйфаи заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органыннан рөхсәтсез төзелгән корылма ачыкланган көннән соң, Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә курсәтелгән дәүләт хакимияте органына, дәүләт учреждениесенә яисә жирле үзидарә органына әлеге хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча жирле үзидарә органы тарафыннан дәүләт хакимияте башкарма органына, дәүләт учреждениесенә яисә жирле үзидарә органына, Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексының 55 статьясындагы 2 өлешендә курсәтелгән дәүләт учреждениесенә яисә жирле үзидарә органына карата курсәтелгән рөхсәт бирү рөхсәт ителми, мондый корылма урнашкан жир кишәрлегенә карата капиталъ төзелеш объектларының ин чик параметрларыннан читкә тайпилуга, реконструкцияләнүгә рөхсәт ителми, аны жимерүгә яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерү, мона жирле үзидарә органы тарафыннан билгеләнгән таләпләрне карау нәтижәләре буенча Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексының 55 статьясының 2 өлешендә курсәтелгән дәүләт органына яисә жирле үзидарә органына үз-үзен канәгатьләндерү турында законлы карар үз көченә керми яисә үз-үзен канәгатьләндерми диген карарның үз көченә керүе керми.

8. Физик яисә юридик зат рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпилуга, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тартуга рөхсәт бирү турынdagы карага суд тәртибендә ризасызылык белдерергә хокуклы.

9. Өгәр мондый тайпилыш аэродром янындагы территориядә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануның чикләүләренә туры килмәсә, рөхсәт ителгән төзелешнең ин чик параметрларыннан читкә тайпилуга, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү рөхсәт ителми.

IV БҮЛЕК. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү турында нигезләмәләр

15 статья. Төп нигезләмәләр

1. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү территорииләрне тотрыкли үстерүне тәэммин итү, шул исәптән планлаштыру структурасы (кварталлар, микрорайоннар, башка элементлар) элементларын бүлеп бирү, жир кишәрлекләре чикләрен билгеләү, капиталъ төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү максатларында гамәлгә ашырыла.

2. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү территориаль зоналардан файдалану һәм (яисә) муниципаль районнарны территорииаль планлаштыру схемаларында билгеләнгән жирләр белән һәм (яисә) муниципаль районнарны территорииаль планлаштыру схемаларында билгеләнгән территорииләрне, жирлекләрнең, шәһәр округларының генераль планнарында билгеләнгән функциональ зоналарга, территориине комплекслы үстерүне гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территориине планлаштыру структурасының бер яисә берничә чиктәш элементына карата гамәлгә ашырыла.

3. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү территорииаль планлаштыру документлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (линия объектларын урнаштыруны күздә тоткан территориине планлаштыру документларын әзерләүдән тыш); коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программалары, транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программалары, социаль инфраструктуралы

комплекслы үстерү программалары, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, техник регламентлар, кагыйдәләр жыентыклары таләпләре нигезендә; инженерлык эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектлары чикләрен, ачыкланган мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, территорияләрдән файдалануның максус шартлары булган зоналар чикләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне планлаштыру документлары төрләренә түбәндәгеләр көрә:

территорияне планлаштыру проекты;

территорияне ызанлау проекты.

5. Территорияне планлаштыру проектын әзерләү түбәндәге максатларда гамәлгә ашырыла:

планировка структурасы элементларын аерып чыгару;

гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен билгеләү (кызыл линияләр билгеләү юлы белән);

капиталь төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү;

территорияне планлаштырып үстерүнен характеристикаларын һәм чиратын билгеләү.

6. Территорияне ызанлау проектын әзерләү түбәндәге максатларда гамәлгә ашырыла:

төзелә торган һәм үзгәртелә торган жир кишәрлекләренең чикләре урынын билгеләү;

чикләрендә урнашкан жир кишәрлеген төзүгә, үзгәртугә һәм (яисә) үзгәртугә бәйле рәвештә, мондый билгеләү, үзгәрту күздә тотылмаган яңа капиталь төзелеш объектларын урнаштыру планлаштырылмаган төзелеш территорияләре өчен кызыл линияләр билгеләү, үзгәрту, туктату өчен, мондый билгеләү, үзгәрту, гамәлдән чыгару гомуми файдаланудагы территориянең чикләрен үзгәртугә бәйле рәвештә, комплекслы үсешне гамәлгә ашыру күздә тотылмаган жир кишәрлеген билгеләү, үзгәрту, гамәлдән чыгару өчен.

Территорияне ызанлау проектын әзерләгәндә төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренең чикләре урынын билгеләү эшчәнлекнәң конкрет төрләре өчен шәһәр төзелеше регламентлары һәм жир кишәрлекләрен бүләп бирү нормалары, федераль законнарда һәм Россия Федерациясе субъектлары законнарында, техник регламентларда, кагыйдәләр жыентыгында билгеләнгән барлыкка килә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә башка таләпләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

7. Территорияне планлаштыруның расланган проектлары һәм ызанлау проектлары нигезендә жирле үзидарә органнары әлеге Кагыйдәләргә территориаль зоналарының чикләрен төгәлләштерү һәм капиталь төзелеш объектларын рәхсәт итеп төзүнен һәм реконструкцияләүнен ин чик параметрларында билгеләнгән үзгәрешләр кертергә хокуклы.

8. Территорияне планлаштыру документларына гомуми таләпләр, эчтәлеге, әзерләү һәм раслау тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукий актлар белән билгеләнә.

V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм тәзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмәләр

16 статья. Жирдән файдалану һәм тәзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезләмәләр

1. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар жир кишәрлекләре һәм капиталь тәзелеш объектларының хокук ияләренең тормыш, хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен уңай шартларга үтәү максатыннан үткәрелә.

2. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль берәмлек уставы, әлеге Кагыйдәләр, башка норматив хокукий актлар нигезендә уздырыла.

3. Жирдән файдалану һәм тәзелеш мәсьәләләре буенча жәмәгать фикер алышуларына яисә гавами тыңлауларга түбәндәгеләр чыгарыла:

жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары;

Россия Федерациясе Шәһәр тәзелеше кодексында каралган очраклардан тыш территорияне планлаштыру проектлары һәм территорияне ызанлау проектлары;

жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән тәрләренә рөхсәтләр бирү турындагы каарлар;

рөхсәт ителгән тәзелешнең ин чик параметрларыннан тайпылуға, капиталь тәзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы каарлар проектлары.

4. Ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке халкына жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар башлану турында хәбәр итүне, тиешле проект белән танышуны, муниципаль берәмлек халкының ижтимагый фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларында катнашуын тәэммин итә торган башка чарапларны, кабул ителгән каарларның нигезле булуын да кертеп, жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар нәтижәләрен бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне) күздә тотарга тиеш.

5. Ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм үткәрунең тәртибе һәм башка үзенчәлекләре, гавами тыңлаулар Россия Федерациясе Шәһәр тәзелеше кодексының 5.1 статьясы нигезләмәләре белән билгеләнгән.

17 статья. Жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре

1. Жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләре яисә аларга үзгәрешләр кертү проектлары буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар Муниципаль берәмлек башлыгы каары нигезендә Кагыйдәләр проектын әзерләү комиссиясе тарафыннан уздырыла.

2. Кагыйдәләр проекты буенча жәмәгать фикер алышуларының яисә гавами тыңлауларның озынлыгы мондый проект басылып чыккан көннән кимендә бер һәм кимендә өч ай тәшкил итә.

3. Конкрет территориаль зона өчен билгеләнгән шәһәр тәзелеше регламентына үзгәрешләр кертү өлешендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр әзерләнгән очракта, шулай ук территорияне комплекслы үстерү турында каар кабул ителүгә бәйле рәвештә жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр әзерләнгән очракта, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар территориаль зона чикләрендә үткәрелә, аның өчен мондый шәһәр тәзелеше регламенты

билгеләнгән территория чикләрендә комплекслы үсеш узарга тиешле территория чикләрендә башкарыла. Бу очракларда ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру срокы бер айдан артык була алмый.

4. Кагыйдәләр аэродром янындагы территориядә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры китерелгән очракта, шулай ук г - е 20 статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән ярашмаучанлыкларны бетерү, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрелми.

Конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән рәхсәт ителгән куллану тәрләре бер мәртәбә үзгәртелгән очракта, капиталъ төзелеш объектларының элек билгеләнгән инч чик параметрлары үзгәртелмәгән, реконструкцияләнгән һәм (яисә) рәхсәт ителгән төзелешнен бер яисә берничә чик параметры бер мәртәбә үзгәргән, конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләгән очракта, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыруның ун проценттан артыгы таләп ителми.

18 статья. Жир кишәрлеген яисә капиталъ төзелеш объектын файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү туринда карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар

1. Жир кишәрлекеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм әлеге бүлекнең 13 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Куллануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү туринда карар проекты ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда фикер алышырга тиеш. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәру Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Жир кишәрлекен яисә капиталъ төзелеш объектын файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булган очракта, гавами тыңлаулар жир кишәрлекләренең һәм капиталъ төзелеш объектларының хокук ияләре катнашында мондый тискәре йогынтыны куркыныч астына күйган капиталъ төзелеш объектлары катнашында уздырыла.

4. Комиссия түбәндәге затларга файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү туринда карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру туринда хәбәрләр жибәрә:

әлеге рәхсәт соратып алына торган жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләренең хокук ияләрене;

жир кишәрлекеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләрендә урнашкан капиталъ төзелеш объектларының хокукка ия булучыларына әлеге рәхсәт соратып алына торган объектлар;

әлеге рәхсәт соратып алына торган капиталъ төзелеш объектының бер өлеше булган биналарның хокук ияләрене.

Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның шартлы рәвештә рәхсәт бирү туринда гаризасы алынган көннән соң жиде эш көненнән дә соңга калмычча жибәрелә.

5. Муниципаль берәмлек халкына ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтиҗәләре туринда бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр аларны уздыру туринда хәбәр иткән көннән алып муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллекле органының норматив хокукий актлары белән билгеләнә һәм бер айдан артык була алмый.

6. Куллануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү туринда карар проекты буенча ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыруга һәм

уздыруға бәйле чыгымнар мондый рөхсәтне бирү белән кызықсынучы физик яисә юридик зат йөртә.

7. Жир кишәрлекеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төре шәһәр төзелеше регламентына жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр керту өчен билгеләнгән тәртиптә, ижтимагый фикер алышулар уздырылғаннан яисә шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төренә рөхсәт бирү белән кызықсынучы физик яисә юридик зат инициативасы буенча гавами тыңлаулар уздырылғаннан соң, мондый затка файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындағы карар ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрмичә кабул ителә.

19 Статья. Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләшүгә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар

1. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпилуга, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм әлеге бүлекнең 14 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпилуга, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындағы карар проекты ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда фикер алышырга тиеш. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәру Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Ижтимагый фикер алышуларны яисә рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпилуга, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча гавами тыңлауларны оештыруга һәм уздыруға бәйле чыгымнар мондый рөхсәт бирүдә кызықсынучы физик яисә юридик зат йөртә.

VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында нигезләмәләр

20 статья. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ һәм ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТУ ТӘРТИБЕ

1. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 - 33 статьяларында каралган тәртиптә һәм нигезләрдә гамәлгә ашырыла.

2. Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту мәсьәләсен карау өчен тубәндәгеләр нигез була:

а) жирлекнең генераль планы кагыйдәләренең һәм (яисә) муниципаль районны территориаль планлаштыру схемасының күрсәтелгән генераль планга һәм (яисә) территориаль планлаштыру схемасына үзгәрешләр керту нәтиҗәсендә барлыкка килгән туры килмәве;

б) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органыннан Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда үтәу өчен, Кагыйдәләрдә кертелгән, аэродром яны территориясендә урнаштырылған күчмәсез милек объектларыннан файдалануны чикләүне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр керү;

в) территориаль зоналарның чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелеше регламентларын үзгәртү турында тәкъдимнәр керү;

г) территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән файдалануның маҳсус шартлары булган зоналар чикләренең урнашу урыны турында

белешмәләрнең шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында чагылдырылган туры килмәве, ул күчемсез мәлкәтнәң бердәм дәүләт реестрында күрсәтелгән зоналар, территорияләр чикләренең урнашу урыны тасвиrlамасына карый;

д) территорияләрдән, федераль, региональ һәм жирле әһәмияттәге истәлекле урыннар территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлеşchә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның күчемсез мәлкәт объектларыннан мондый зоналар, территорияләр чикләрендә файдалануның чикләүләренә шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән чикләүләрнең туры килмәве;

е) территорияндән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны билгеләү, үзgәrtү, туктату, мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен, федераль әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен, региональ әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен билгеләү, үзgәrtү;

ж) территорияне комплекслы үстерү турында карап кабул итү.

3. Кагыйдәләргә үзgәreshләр керту турындағы тәкъдимнәр Комиссиягә жибәрелә:

федераль башкарма хакимият органнары тарафыннан Кагыйдәләр федераль әһәмияттәге капиталь төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуна комачауларга мөмкин булган очракларда;

Кагыйдәләр региональ әһәмияттәге капиталь төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуна комачауларга мөмкин булган очракларда Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнары тарафыннан;

Кагыйдәләр муниципаль районның жирле әһәмияттәге капиталь төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуна комачауларга мөмкин булган очракларда муниципаль районның жирле үзидарә органнары тарафыннан;

жирлекнең тиешле территориясендә жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу тәртибен камилләштерергә кирәк булган очракларда жирле үзидарә органнары тарафыннан;

физик яисә юридик затлар тарафыннан инициатив тәртиптә йә Кагыйдәләрне куллану нәтижәсендә жир кишәрлекләре һәм капиталь төзелеш объектлары нәтижәле файдаланылмаса, аларның хокук ияләренә зыян салынса, жир кишәрлекләренең һәм капиталь төзелеш объектларының хакы кими, гражданнарның һәм аларның берләшмәләренең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре гамәлгә ашырылмаган очракларда.

Россия Федерациясе тарафыннан төзелгән һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан кабул ителгән территорияне комплекслы үстерү турындағы каарны гамәлгә ашыруны тәэммин итүче вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы яисә юридик зат;

Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югры башкарма органы, территорияне комплекслы үстерү турында карап кабул иткән жирле үзидарә органы, Россия Федерациясе субъекты тарафыннан төзелгән һәм Россия Федерациясе субъекты кабул иткән территорияне комплекслы үстерү турында каарны гамәлгә ашыру максатларында территорияне комплекслы үстерү турында килешүне төзегән зат тарафыннан яисә территорияне комплекслы үстерү турында каарны гамәлгә ашыруны тәэммин итүче юридик зат тарафыннан.

Кагыйдәләрне приаэрордом территориясендә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануның чикләүләренә туры китерүне күздә тоткан Кагыйдәләргә үзgәreshләр керту проекты Комиссия тарафыннан каралмаган.

4. Кагыйдәләр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 статьясындағы 3.1 өлеşchә нигезендә жирлек территориясендә федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, муниципаль районның жирле әһәмияттәге объектларын (линия объектларыннан тыш) территориаль планлаштыру документларында караплан документларны урнаштыру мөмкинлеге тәэммин ителмәгән очракта, вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы, Татарстан Республикасы

башкарма хакимиятенең вәкаләтле органы, муниципаль районның вәкаләтле жирле үзидарә органы «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башлыгына күрсәтелгән объектларны урнаштыруны тәэмин итү максатларында Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту турындағы таләпне жибәрә.

Бу очракта “Бакырчы авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге башлыгы Кагыйдәләргә шундай таләп алынган көннән алып утыз көн эчендә үзгәрешләр кертуне тәэмин итә.

5. Расланган Кагыйдәләр жир кишәрлекләреннән һәм (яисә) аларда урнашкан капиталъ тәзелеш объектларыннан файдалануның чикләмәләренә каршы килә торган һәм чикләрендә тулысынча яисә өлешчә аэрором территориясе урнашкан приаэрором территориясендә билгеләнгән икътисадый һәм башка әшчәнлекне гамәлгә ашыру өлешендә кулланылмый.

«Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башлыгы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән башкарма хакимият органыннан алынгач, Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту турында карап кабул итәргә тиеш. Күрсәтелгән күрсәтмәгә муниципаль берәмлек башлыгы суд тәртибендә шикаять бирергә мөмкин.

«Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башлыгы аларны аэрором территорияләрендә билгеләнгән қүчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә китерү өлешендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертуне алты айдан артмаган сротта тәэмин итә.

6. Әлеге статьяның 2 өлешендә карапларда дәүләт хакимиятенең башкарма органы яисә жирле үзидарә органы территорияләрдән файдалануның максус шартлары булган зоналарны, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен билгеләүгә, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрен раслауга вәкаләтле орган «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башлыгына территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән файдалануның максус шартлары булган зоналар чикләрен аерып алу, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан файдалануның чикләнүен билгеләү таләбен жибәрә.

Күрсәтелгән очракта, шулай ук территориядән файдалануның максус шартлары булган зоналарны билгеләү, үзгәртү яисә туктату турында, мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында йә әлеге статьяның 2 өлешендәге г - пунктларында караплар нигезләр ачыкланган көннән «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башлыгы Кагыйдәгә үзгәрешләр керту өчен әлеге статьяның 2 өлешендә караплар нигезләрне ачыклау юлы белән аларны Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертуне тәэмин итәргә тиеш. Шул ук вакытта әлеге өлештә караплар таләп нигезендә аларны төгәлләштерү максатларында жирләрдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр раслау таләп итлеми.

Федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән файдалануның максус шартлары булган зоналар чикләрен сайлап алу, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан файдалануның чикләүләрен билгеләү максатларында кагыйдәләрне төгәлләштерү чоры дәүләт хакимиятенең башкарма органыннан яисә жирле үзидарә органыннан территорияләрдән файдалануның максус шартлары булган зоналарны, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен билгеләү, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрен раслау, мондый зоналар, территорияләр чикләреннән максус файдалану шартлары булган зоналар, территорияләр чикләрен билгеләү яисә туктату турында белешмәләр керү йә әлеге статьяның 2 пунктларында

каралган үзгәрешләрне керту өчен нигезләрдә каралган көннән алып алты айдан артмаска тиеш.

7. Территорияне комплекслы үстерү турында карап гамәлгә ашыру максатларында Кагыйдәгә үзгәрешләр кертелгән очракта, мондый үзгәрешләр территориине комплекслы үстерү максатларында территориине планлаштыру проектын раслаган көннән алып тускан көннән дә соңга калмыйча кертелергә тиеш.

8. Өлеге статьяның 4 һәм 5 өлешләрендә каралган очракларда, шулай ук өлеге статьяның 2 өлешендәгэ г - г пунктларында курсәтелгән ярашмаучанлыкларны бетерү, иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру таләп ителми.

9. Комиссия, Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту өлешендә аларны аэрором янындагы территориядә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануның чикләүләренә туры китерү өлешендә үзгәрешләр керту очракларыннан һәм өлеге статьяның 2 өлешендә курсәтелгән ярашмаучанлыкларны бетерү очракларыннан тыш, Кагыйдәгә үзгәреш керту турында тәкъдим кертелгән көннән алып егерме биш көн эчендә бәяләмә әзерли, анда Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту турындагы яисә мондый тәкъдимне кире кагу сәбәпләрен курсәтеп, мондый тәкъдимне кире кагу турындагы тәкъдимнәр каралган һәм бу бәяләмәне муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты житәкчесенә жибәрә.

10. Комиссия бәяләмәсендәге рекомендацияләрне исәпкә алып, муниципаль берәмлек Башкарма комитеты житәкчесе егерме биш көн эчендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын әзерләү турында яисә, кире кагу сәбәпләрен курсәтеп, Кагыйдәгә үзгәрешләр керту турында тәкъдимне кире кагу хакында карап кабул итә һәм мәрәжәгать итүчеләргә өлеге каарның күчermәсен жибәрә.

11. Кагыйдәләргә үзгәрешләр жирле үзидарәнең вәкиллекле органы тарафыннан расланса, жирле үзидарәнең вәкиллекле органына жибәрелгән Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту турындагы проект курсәтелгән орган утырышында якындагы утырыштан соң килүче утырыштан соңга калмыйча карапырга тиеш.

12. Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын әзерләү турындагы каарны (каарны) курсәтелгән проектны әзерләү эшләрен уздыру тәртибен һәм срокларын, проектны эшләүне оештыруга кагылышлы башка нигезләмәләрне үз эченә алырга тиеш.

13. Муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын әзерләү турында карап кабул итү датасыннан ун көн эчендә мондый каарны кабул итү турындагы хәбәрне билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне) тәэммин итә. Хәбәрдә түбәндәгеләр курсәтелә:

Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын әзерләү эшләрен уздыру тәртибе һәм сроклары;

кызыксынган затларның тәкъдимнәр комиссиясенә жибәрү тәртибе;
эшләрне оештыруның башка мәсьәләләре.

Кагыйдәләр приаэрором территорииясендә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры килгән очракта, шулай ук өлеге статьяның 2 өлешендә курсәтелгән г - е пунктларында курсәтелгән ярашмаучанлыкларны бетерү, Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын әзерләү турында карап кабул итү турындагы хәбәрне бастырып чыгару (халыкка житкерү) таләп ителми.

14. Федераль әһәмияттәге тарихи жирлек территорииясенә яисә региональ әһәмияттәге тарихи жирлек территорииясенә карата әзерләнгән Кагыйдәгә үзгәрешләр керту проекты мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендә Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы, мәдәни мирас объектларын саклау өлкәсендә вәкаләтле Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиите органы белән гамәлдәгә законнар нигезендә килештерелергә тиеш.

Федераль яисә региональ әһәмияттәге маҳсус сакланылуучы табигать территориие чикләрендә тулысынча торак пункт, өлеге маҳсус сакланылуучы табигать территориие

чикләрендә урнашкан шундый торак пункт территориясенә карата әзерләнгән җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенең махсус саклана торган табигать территориясе урнашкан органы белән килештерелергә тиеш. Килештерү предметы қурсәтелгән торак пункт территориясенә карата билгеләнә торган шәһәр төзелеше регламентының махсус сакланылучы табигать территорияләре турында Россия Федерациясе законнарында һәм махсус саклана торган табигать территориясе турындагы нигезләмәдә каралган махсус саклау режимына туры килүе. Килешү Россия Федерациясе Хөкүмәтө билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

15. Муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын әзерләгәннән соң Комиссия тәкъдим иткән проектның техник регламентлар таләпләренә, территориаль планлаштыру документларына, Бердәм дәүләт күчемсез мәлкәт реестры белешмәләренә, шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәэммин итүнең дәүләт мәгълүмат системаларында булган белешмәләргә, документларга һәм материалларга туры килүен тикшерә.

16. Курсәтелгән тикшерү нәтижәләре буенча муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты муниципаль берәмлек башлыгының Кагыйдәләренә үзгәрешләр керту проектын җибәрә яисә әлеге статьяның 10 өлешендә курсәтелгән таләпләргә һәм документларга туры килмәве ачыкланган очракта, Комиссиягә эшләп бетерү өчен.

17. Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын алганды муниципаль берәмлек башлыгы проект буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында карап кабул итә, проектны алган көннән соң ун көннән дә соңга калмычы.

18. Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, әлеге Кагыйдәләрнең 17 статьясы нигезләмәләре нигезендә башка норматив хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

19. Кагыйдәгә үзгәрешләр жирле үзидарә органнарының норматив хокукий актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм «Интернет» чөлтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

20. Территориаль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында Кагыйдәгә үзгәрешләр Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту проектын раслаган көннән алып ун көннән дә соңга калмычы урнаштырылырга тиеш.

21. Физик һәм юридик затлар Кагыйдәләргә суд тәртибендә үзгәрешләрне раслау турындагы карапга ризасызылык белдерергә хокуклы.

VII БҮЛЕК. Ҙирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен җайга салу турында нигезләмәләр

21 статья. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматны күчемсез мәлкәтнең бердәм дәүләт реестрына керту

1. Территория зоналары чикләре турында белешмәләр керту кагыйдәләре күчемсез мәлкәтнең бердәм дәүләт реестрына “Күчемсез милекне дәүләт теркәвенә алу турында” 2015 елның 13 июлendәге 218-ФЗ номерлы Федераль законның 32, 34 статьялары нигезләмәләре белән билгеләнә.

2. Әлеге Кагыйдәләр белән территориаль зоналар билгеләнә, шул исәптән күчемсез мәлкәтнең Бердәм дәүләт реестрында булган жир кишәрлекләре, торак пунктлар яисә муниципаль берәмлекләрнең чикләре урынын билгеләүдәге хatalарны исәпкә алып.

Бердәм дәүләт күчемсез мәлкәт реестрында белешмәләре булмаган торак пунктлар чикләренә карата аларның чикләрен билгеләүдәге хatalар исәпкә алынмый.

Татарстан Республикасы
Апас муниципаль районы
«Бакырчы авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге
Советының 2021 елның 2 сентябрендәгө
34 номерлы каары белән расланган

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
"БАКЫРЧЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ" МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ
ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ**

2 Том
Шәһәр төзелеше зоналаштыру картлары
Шәһәр төзелеше регламентлары

2021 ел

ЭЧТӘЛЕК

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ СОСТАВЫ.....	5
КЕРҮ ӨЛЕШЕ	6
I ӨЛЕШ. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТУ ТӘРТИБЕ	7
I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр.....	7
II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу турында нигезләмәләр	10
III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәрту турында нигезләмәләр.....	15
IV БҮЛЕК. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү турында нигезләмәләр	18
V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмәләр	20
VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында нигезләмәләр.....	22
VII БҮЛЕК. Жирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен жайга салу турында нигезләмәләр	26
ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ СОСТАВЫ.....	29
II ӨЛЕШ. ШӘНӘР ТӨЗЕЛЕШЕ ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТЛАРЫ.....	30
VIII БҮЛЕК. «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары	30
III ӨЛЕШ. ШӘНӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ	32
IX БҮЛЕК. Шәһәр төзелеше регламентлары жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләрен, жир кишәрлекләренең ин чик күләмнәрен һәм рәхсәт ителгән төзелешнең ин чик параметрларын билгеләү, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләү өлешендә	32
X БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү.....	45
XI БҮЛЕК. Коммуналъ, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мәмкин булган минималь тәэмин итеш дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен максималь рәхсәт ителә торган территория дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре	50
XII БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләрен тасвиrlау	50

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӘЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районның «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләре (алга таба - Кагыйдә) түбәндәгә составта эшләнгән:

1 Том

I өлеш. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану тәртибе, жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләрене үзгәрешләр керту тәртибе

2 Том

II өлеш. Шәһәр тәзелеше зоналаштыру картлары

График материаллар:

№ т/б	Атамасы	Колачы
1	Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. ТERRITORIAL зоналар	1:10 000
2	Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. ТERRITORIALDÄN файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре	1:10 000

III өлеш. Шәһәр тәзелеше регламентлары

кушымта

ТERRITORIAL зоналар чикләре турында белешмәләр

II ӨЛЕШ. ШӘНӘР ТӘЗЕЛЕШЕ ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТЛАРЫ

VIII БҮЛЕК. «Бакырчы авыл жирлөгө» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр тәзелешен зоналаштыру карталары

22 статья. Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар

1. Шәһәр тәзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасы әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеши булып тора.

2. Күрсәтелгән картада территориаль зоналарның чикләре һәм аларның кодлы тамгалары сурәтләнгән. Территориаль зоналарның чикләре әлеге Кагыйдәләрнең 9 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнгән.

3. «Бакырчы авыл жирлөгө» муниципаль берәмлеге территориясендә тәкъдим итегендә һәм шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасында күрсәтелгән территориаль зоналар составына тубәндәгеләр керә:

шәһәр тәзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зоналар;

шәһәр тәзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территория зоналары;

шәһәр тәзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләре булган территориаль зоналар.

Шәһәр тәзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зоналар:

Ж1 - индивидуаль торак тәзелеше зонасы;

ОД1 - күпфункцияле ижтимагый-эшлекле тәзелеш зонасы;

КО - коммуналь хезмәт күрсәту объектлары зонасы;

И2 - инженерлык инфраструктурасы зонасы;

С2 - авыл хужалығын тәэммин итү объектлары зонасы;

АХ2 - авыл хужалығы житештерүе объектлары зонасы;

СН1 - махсус билгеләнгән зона.

Шәһәр тәзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар:

Юк.

Шәһәр тәзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләре булган территориаль зоналар:

СХ1 - авыл хужалығы жирләре зонасы.

4. Күрсәтелгән картада белешмәләре Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрында булган урманчылықларның тиешле чикләренә туры килә торган урман фондына керүче территорияләр чагылдырылды. Әлеге территорияләр мәгълүмати максатларда сайлап алышынан һәм аларга карата Россия Федерациясе Урман кодексы нигезендә урман хужалығы регламенты гамәлдә булган жирләргә мөмкинлек бирә. Кагыйдә буларак, территориаль зоналарның чикләре урманчылықлар чикләре нигезендә билгеләнә. Белемнәре күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында, урманчылықларның чикләре булган жир кишәрлекләре чикләре киселгәндә аерым очракларда мондый жир кишәрлекләре чикләре буенча билгеләнергә мөмкин.

5. Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасында территорияне комплекслы үстерү күздә тотыла торган территорияләр мәжбүри тәртиптә билгеләнә. Мондый территорияләрнең чикләре бер яки берничә территориаль зона чикләрендә билгеләнә.

Территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территорияләр чикләре жирле үзидарәнең вәкаләтле органы территорияне комплекслы үстерү турындағы карары һәм территорияне комплекслы үстерү турындағы шартнамә нигезендә әзерләнгән территорияне планлаштыру документлары нигезендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы һәм ачык аукционда жинүче арасында территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә төзү хокукуна ия булган яисә Россия Федерациясе

Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә мондый шартнамә төзү хокукуы булган башка затлар тарафыннан билгеләнә.

Чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру караплан территория «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә ачыкланмаган, шуңа бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләр материалларында күрсәтелмәгән.

23 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның маңсус шартлары булган зоналар чикләре

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасы әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора (2-нче күшымта).

2. Күрсәтелгән картада территориядән файдалануның маңсус шартлары булган зоналарның чикләре чагылдырылды, алар Россия Федерациясе законнары нигезендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануга өстәмә чикләүләр сала.

3. характеристикалары законнарда, башка норматив хокукий актларда билгеләнгән куллану режимнарына туры килми торган территориядән файдалануның маңсус шартлары булган зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре һәм капиталь төзелеш объектлары әлеге Кагыйдәләргә туры килми.

4. Күрсәтелгән Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасында территориядән файдалануның маңсус шартлары булган зоналар чикләреннән тыш мәдәни мирас объектларының, ачыланган мәдәни мирас объектларының, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектларның урнашу урыны; тарихи жирлекләр территорияләре чикләре чагылдырыла.

24 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре, тарихи жирлекләр территорияләре чикләре, мәдәни мирас объектларын саклау зоналары чикләре

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасында мәдәни мирас объектларын саклау зоналарының чикләре күрсәтелә.

«Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә мәдәни мирас объектларын саклау зоналарының билгеләнгән чикләре булмау сәбәпле, әлеге Карта әзерләнми.

III ӨЛЕШ. ШӘНӘР ТӘЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

IX БҮЛЕК. Шәнәр тәзелеше регламентлары жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләрен, жир кишәрлекләренең ин чик күләмнәрен һәм рәхсәт ителгән тәзелешнең ин чик параметрларын билгеләү, капиталь тәзелеш объектларын реконструкцияләү өлешендә

25 статья. Шәнәр тәзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зоналар

1. Ж1 - Шәхси торак тәзелеше зоналары

1.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән тәзелешнең, капиталь тәзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану тәренең коды *	Рәхсәт ителгән файдалану тәренең аталышы *	Капиталь тәзелеш объектларын рәхсәт ителгән тәзүнең һәм реконструкцияләүнең ин чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме	катларның чикле саны һәм тәзелешнең чикле биеклеге	Тәзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.1	Шәхси торак тәзелеше өчен	минималь - 1000 кв. м; максималь - 5000 кв.м.	Төп тәзелештәге катларның ин чик саны - 3 (мансадны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп тәзелешнең ин чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, тимераякта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.	20 %	урам-юл челтәренә чыгучы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлекенең башка яклары өчен - билгеләни. Барлыкка килгән тәзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә.
2.2	Шәхси ярдәмче хужалық алыш бару өчен (йорт янындагы	минималь - 1000 кв. м; максималь - 5000 кв.м.	Төп тәзелештәге катларның ин чик саны - 3 (мансадны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1;	20 %	урам-юл челтәренә чыгучы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м;

	жир кишәрлеге)		Төп төзелешнен ин чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, тимераякта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.		жир кишәрлекенен башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә.
2.3	Блокланган торак төзелеше	минималь - 1000 кв. м; максималь - 1500 кв.м.	Төп төзелештәге катларның ин чик саны - 3 (мансадарны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнен ин чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, тимераякта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.	30 %	урам-юл чөлтәренә чыгучы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлекенен башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә.

Рәхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре

2.7	Торак төзелешенә хезмәт курсату	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
2.7.1	Автотранспортыны саклау	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалануда гы жир кишәрлекләре (территориял әр)	билгеләнми			

Рәхсәт ителгән файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләре

2.1.1	Әз катлы күпфатирлы торак төзелеше	минималь - 400 кв. м.; максималь - билгеләнми.	Төп төзелештәге катларның ин чик саны - 4 (манкарды да кертеп); Төп төзелешнең ин чик биеклеге - 15 м; Койманың максималь биеклеге - 1 м.	40 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки қызыл линия буенча биналарның корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә.
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтау	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
13.1	Бакчачылык алыш бару	минималь - 600 кв. м.; максималь - 5000 кв.м.	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

*Дәүләт теркәве, кадастрында картография федераль хезмәтенен 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

1.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

2. ОД1 - Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зоналары

2.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренен ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнен ин чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән	Рәхсәт ителгән	Капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнен һәм реконструкцияләүнен ин чик параметрлары
----------------	----------------	---

куллану төрненең коды *	файдалану төрненең аталышы *	жир кишәрлекге күләме	катларның чикле саны һәм төзелешнең чикле биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
-------------------------	------------------------------	-----------------------	--	-------------------------------	---

Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре

3.2	Социаль хезмәт курсату	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.3	Кәнкүреш хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.4.1.	Амбулатор-поликлиника хезмәте курсату	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.5	Мәгариф һәм агарту	билгеләнми	билгеләнми	80 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки қызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашты рөхсәт ителә.
3.6	Мәдәни үсеш	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.7	Дини файдалану	билгеләнми	билгеләнми	80 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки қызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашты рөхсәт ителә.
3.8	Ижтимагый идарә	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте курсату	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.4	Кибет	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.6	Жәмәгать	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми

	туклануы				
4.7	Кунакханә хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.8.1	Күңел ачу чаралары	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
5.1	Спорт	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
7.2.3	Гомуми файдалануда гы транспорт баганаалары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
8.3	Эчке хокук тәртибен тәэммин иту	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми

Рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре

2.7.1	Автотранспортын саклау	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалануда гы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми			

Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре

2.1	Шәхси торак төзелеше өчен	минималь - 1000 кв. м; максималь - 5000 кв.м.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансадарны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнен иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, тимераякта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.	20 %	урам-юл чөлтәренә чыгучы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлекенең башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
2.1.1	Өз катлы	минималь -	Төп төзелештәге	40 %	5 м.

	күпфатирлы торак төзелеше	400 кв. м.; максималь - билгеләнми .	катларның иң чик саны - 4 (мансардны да кертеп); Төп төзелешнен иң чик биеклеге - 15 м; Койманың максималь биеклеге - 1 м.		Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә.
2.2	Шәхси ярдәмче хужалық алыш бару өчен (йорт янындагы жир кишәрлеге)	минималь - 1000 кв. м; максималь - 5000 кв.м.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнен иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, тимераякта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.	20 %	урам-юл чөлтәренә чыгучы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлекенен башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә.
2.3	Блокланган торак төзелеше	минималь - 1000 кв. м; максималь - 1500 кв.м.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнен иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, тимераякта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.	30 %	урам-юл чөлтәренә чыгучы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлекенен башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә.

2.5	Урта катлы торак төзелеше	билгеләнми	Төп бинаның иң чик катлары – 8 (мансады да кертеп); Төп төзелешнен иң чик биеклеге - билгеләнми; Койманың максималь биеклеге - 1 м.	40 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
4.3	Базар	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.9.1	Юл сервисы объектлары	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
6.4	Азық-төлек сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
6.9	Складлар	билгеләнми	билгеләнми	60 %	билгеләнми

*Дәүләт теркәве, кадастрында картография федераль хезмәтенен 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

2.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

3. КО - коммуналь хезмәт күрсәтү объектлары зоналары

3.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренен иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнен, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнен иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төрененең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төрененең аталышы *	Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен һәм реконструкцияләүнен иң чик параметрлары			
		жир кишәрлекләгә күләмне	катларның чикле саны һәм төзелешнен чикле биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәту	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре					
бизнес					
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
бизнес					

*Дәүләт теркәве, кадастрында картография федераль хезмәтенен 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

3.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

4. И2 - Инженерлық инфраструктурасы зоналары

4.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төрененең коды *	Рәхсәт ителгән файдалану төрененең аталышы *	Капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең ин чик параметрлары			
		жир кишәрләгә күләме	катларның чикле саны һәм төзелешнең чикле биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәэммин итү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
6.7	Энергетика	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
7.5	Торбауткәрге ч транспорт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларынан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларынан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рәхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре					
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл чөлтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре

билгеләнми

*Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

4.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

5. С2 - Авыл хужалыгын тәэмин итү объектлары зоналары

5.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төренен коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренен аталышы *	Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең ин чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме	катларның чикле саны һәм төзелешнең чикле биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр

Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре

1.14	Авыл хужалыгын фәнни яктан тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәрту	билгеләнми	билгеләнми	60 %	билгеләнми
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	60 %	билгеләнми
3.10	Ветеринария хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми

Рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре

3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

12.0	Гомуми файдалануда гы жир кишәрлекләр е (территориял эр)	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре		
билгеләнми		

*Дәүләт төркөве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

5.2. Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

6. АХ2 - Авыл хужалығы житештерүе объектлары зоналары

6.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь құләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең аталышы *	Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең ин чик параметрлары			
		жир кишәрлеге құләме	катларның чикле саны һәм төзелешнең чикле биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр

Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре

1.7	Терлекчелек	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
1.12	Умартачылық	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
1.13	Балықчылық	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
1.17	Питомниклар	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
1.3	Яшелчәчелек	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми

Рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре

3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
1.14	Авыл хужалығын фәнни яктан тәэмин иту	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
1.18	Авыл хужалығы житештерүен тәэмин иту	билгеләнми	билгеләнми	60 %	билгеләнми

7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалануда гы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
3.10	Ветеринария хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми

*Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

6.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган курсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

7. СН1 - Махсус билгеләнештәге зоналар

7.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең инч (минималь һәм (яисә) максималь қуләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең инч чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төрененең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төрененең аталышы *	Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең инч чик параметрлары			
		жир кишәрлеге қуләме	катларның чикле саны һәм төзелешнең чикле биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр

Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре

12.1	Ритуаль эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.2	Махсус эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре

3.1	Коммуналь хезмәт курсәту	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми

7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми			
12.0	Гомуми файдалануда гы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми						
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре								
билгеләнми								

*Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

7.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

26 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар

1. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар муниципаль берәмлек территориясендә юк.

27 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләре булган территориаль зоналар

1. СХ1 - Авыл хужалығы жирләре зоналары

1.1. Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясы нигезендә авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалығы жирләренә карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми.

Россия Федерациисе Жир кодексының 79 статьясы нигезендә авыл хужалығы жирләре - чәчүлекләр, печәнлекләр, кәтүлекләр, ятмалар, құпъеллық үсентеләр (бакчалар, виноградлықлар һәм башкалар) биләгән жирләр.

Россия Федерациисе Жир кодексының 77 статьясы нигезендә авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалығы жирләреннән тыш, шулай ук жирләрне тискәре йогынтыдан, су объектларыннан (шул исәптән сулыкларда су асты корылмалары тарафыннан төзелгән һәм буа аквакультурасын башкару максатларында файдаланыла торган буалар), шулай ук авыл хужалығы продукциясен житештерү, саклау һәм беренчел әшкәртү өчен файдаланыла торган биналар, корылмалар биләгән жир кишәрлекләре дә бирелә.

Шулай итеп, авыл хужалығы жирләре булмаган жирләр өчен әлеге Кагыйдәләр өчен шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнә.

1.2. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә)

максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төрененең коды *	Рәхсәт ителгән файдалану төрененең аталышы *	Капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең ин чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме	катларның чикле саны һәм төзелешнең чикле биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.2	Бәртекле һәм башка авыл хужалығы культуралары үстерү	билгеләнми			
1.3	Яшелчәчелек	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
1.4	Тоноацияләүче, дару, чәчәк культуралары н үстерү	билгеләнми			
1.5	Бакчачылық	билгеләнми			
1.16	Кыр кишәрлекләр ендә шәхси ярдәмче хужалық алып бару	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.17	Питомниклар	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
1.19	Печән чабу	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.20	Авыл хужалығы хайваннарын коткару	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рәхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре					
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
9.1	Табигать территорияләрен саклау	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.0	Су объектлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларынан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рәхсәт ителгән файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләре					

1.8	Терлекчелек	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
-----	-------------	------------	------------	------	------------

*Дәүләт төркөве, кадастрында картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

Х БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

28 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар

1. «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә территориядән файдалануның махсус шартлары булган түбәндәгө зоналар эшли:

сәнәгать, авыл хужалығы һәм башка предприятиеләрнең һәм объектларның санитар-яклау зоналары;

су саклау зоналары һәм өске су объектларының яр буе яклау полосалары;

эчәргә яраклы су чыганакларын санитар саклау зоналары;

электр чөлтәре хужалығы объектларын саклау зоналары;

газ бүлү чөлтәрләренең сак зоналары;

автомобиль юлларының юл буе полосалары.

2. Сәнәгать, авыл хужалығы һәм башка предприятиеләрнең һәм объектларның санитар-яклау зоналары

2.1. «Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында» 1999 елның 30 мартандагы 52-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә әйләнә-тире мохиткә һәм кеше сәламәтлегенә йогынты ясау чыганаклары булып торучы объектлар һәм производстволар тирәсендә санитар-яклау зонасы - аерым кулланылыш режимындағы махсус территория билгеләнә, аның күләме атмосфера һавасына пычрану йогынтысын (химик, биологик, физик) гигиена нормативлары белән билгеләнгән күрсәткечләргә кадәр, э I һәм II класслы куркыныч предприятиеләр өчен - гигиена нормативлары белән билгеләнгән күрсәткечләргә кадәр, шулай ук халык сәламәтлеге өчен кабул итү куркынычы зурлығына кадәр.

2.2. Санитар-яклау зонасының күләмнәре һәм чикләре, технологияләр кулланыла торган житештерү күләмен исәпкә алыш, санитар-яклау зонасы проекты белән билгеләнә. Эшләнгән проект булмаганда, аның күләме СанПиН 2.2.1/2.1.2.1.1200-03 «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» нигезендә билгеләнә.

2.3. Сәнәгать, авыл хужалығы һәм башка предприятиеләрнең санитар-яклау зоналарында һәм объектларның эшчәнлеген чикләү «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 нигезендә билгеләнә.

3. Су саклау зоналары һәм өске су объектларының яр буе яклау полосалары

3.1. Су саклау зоналары булып дингез, елгалар, инешләр, каналлар, күлләр, сусаклагычлар яр буена тоташкан һәм күрсәтелгән су объектларының пычрануын, чүпләнүен, ләм утыруын, аларның суларын ярлыландыруын булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларының һәм хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының башка объектларының яшәү тирәлекен саклау максатларында хужалык һәм башка эшчәнлекне ғамәлгә ашыруның махсус режимы билгеләнә торган территорияләр тора.

3.2. Су саклау зоналары чикләрендә Яр буе саклау полосалары билгеләнә, алар территорияләрендә хужалык һәм башка төр эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә.

3.3. Су саклау зоналарының һәм яр буе яклау полосаларының күләмнәре Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә билгеләнә.

3.4. Елгаларның һәм инешләрнең су саклау зоналарының киңлеге аларның чишмәләреннән елга һәм инешләрнең озынлыгы белән билгеләнә:

ун километрга кадәр - ярсызыгыннан 50 м күләмендә;

уннан алып илле километрга кадәр - 100 м күләмендә;

илле километрдан һәм аннан да күбрәк - 200 м күләмендә.

3.5. Яр буе яклау полосасының киңлеге су объекты ярының текәлегенә бәйле рәвештә билгеләнә һәм кире яки нуль уклон өчен 30 м, өч градуска кадәр текәлек өчен 40 м һәм өч градустан артык текәлек өчен 50 м тәшкил итә.

3.6. Су саклау зоналарында һәм яр буе яклау полосаларында эшчәнлекне чикләү Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә билгеләнә.

4. Эчәргә яраклы су чыганакларын санитар саклау зоналары

4.1. Су белән тәэммин итү чыганакларының санитар саклау зоналарының төрләре һәм күләмнәре «хужалык-эчәр өчен билгеләнгән су белән тәэммин итү чыганакларын һәм сууткәргечләрне санитар саклау зоналары» СанПиН 2.1.4.1110-02 нигезендә билгеләнә.

4.2. Су белән тәэммин итү чыганаклары санитар саклау зоналарына (ЗСО) ия. Санитария саклау зоналары өч пояс составында оештырыла.

Беренче пояс (катый режимлы) суалгычларның урнашу территориясен, барлык сууткәргеч корылмаларның һәм су асты каналының мәйданчыкларын үз эченә ала.

Икенче һәм өченче поясларны (чикләүләр поясын) су белән тәэммин итү чыганакларының пычрануын кисәту өчен билгеләнгән территориине кертәләр.

4.3. Су белән тәэммин итүнен җир асты чыганакларын санитар саклау зонасының беренче поясы күләме сакланган җир асты суларын кулланганда 30 м һәм җир асты суларын тиешенчә сакламаганда 50 м тәшкил итә.

4.4. Су белән тәэммин итүнен җир асты чыганакларын санитар саклау зоналарының икенче һәм өченче пояслары чикләре исәпләү белән билгеләнә.

5. Электр чөлтәре хужалыгы объектларының сак зоналары

5.1. Электр чөлтәре хужалыгы объектларының сак зоналары «Электр чөлтәре хужалыгы объектларының саклау зоналары билгеләү тәртибе һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартлары турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карары нигезендә электр чөлтәре хужалыгының гамәлдәгә линияләренең һәм корылмаларының сакланышын тәэммин итү өчен билгеләнә.

5.2. Электртүргечнең һава линияләре буйлап саклау зоналары җир һәм һава киңлеге участогы өслеге өлеше (электр тапшыруының һава сызыклары терәкләренең биеклегенә туры килә торган биеклеккә) рәвешендә билгеләнә, бу қырый үткәргечләрдән электр үткәргечләр линиясенең ике яғында да артта кала торган параллель вертикаль яссылыklар белән аларның түбәндәгә ераклыкта:

1 кВ - 2 м га кадәр;

1 дән 20 кВ - 10 м га кадәр;

35 кВ - 15 м;

110 кВ - 20 м;

220 кВ - 25 м;

500 кВ - 30 м.

5.3. Электр тапшыруның жир асты кабель линияләре буйлап саклау зонасы жир асты байлыклары кишәрлеке өслегенең бер өлеше (электр үткәргечләрнең кабель сзызыкларын салу тирәнлегенә туры килә торган тирәнлектә) белән чикләнгән, кырый кабельләрдән 1 метр ераклыктагы электр тапшыру линиясенең ике яғында да калыша торган параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнгән өлеше рәвешендә билгеләнә.

5.4. Саклау зоналарында эшчәнлекне чикләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Мондый зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартларын һәм электр чөлтәре объектлары саклау зоналарын билгеләү тәртибе турында» 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карары нигезендә билгеләнә.

6. Газ бүлү чөлтәрләренең сак зоналары

6.1. Газ белән тәэммин итү системаларының сак зоналары, алардан файдалану режимы Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2000 елның 20 сентябрендәге 878 номерлы карары белән расланган газ бүлү чөлтәрләрен саклау кагыйдәләре, Россия ягулык һәм энергетика министрлыгы тарафыннан расланган газ белән тәэммин итү системаларын саклау кагыйдәләре нигезендә билгеләнә 24.09.1992 ел.

6.2. Газ бүлү чөлтәрләренең сак зонасы түбәндәгечә билгеләнә:

тышкы газуткәргечләр трассалары буйлап - газуткәргечнең һәр яғыннан 2 м ераклыкта уза торган шартлы сзызыклар белән чикләнгән территория рәвешендә;

газуткәргеч трассасын үткәргечтән файдаланганда полиэтилен торбалардан төзелгән жир асты газуткәргечләре буйлап - үткәргеч яғыннан 3 м һәм каршы яктан 2 м ераклыкта уза торган шартлы сзызыклар белән чикләнгән территория рәвешендә;

аерым торучы газ көйләү пунктлары тирәсендә - әлеге объектлар чикләреннән 10 м ераклыкта үткәрелгән йомык линия белән чикләнгән территория рәвешендә (биналарга күшүп төзелгән газ көйләү пунктлары өчен саклау зонасы регламентлаштырылмый);

урманнар һәм агач-куак үсемлекләре буйлап уза торган авылара газуткәргечләр трассасы буйлап - 6 м киңлектәге тарлавык рәвешендә, газуткәргечнең һәр яғында 3 метр. Газуткәргечләрнең жир өсте участоклары өчен агачлардан алып торба үткәргечкә кадәр ара газуткәргечне эксплуатацияләүнең бөтен срокы дәвамында агачларның биеклегеннән ким булмаска тиеш.

6.3. Газуткәргечләрнең сак зоналарын билгеләгәндә ераклыклар исәпләп чыгару газуткәргеч күчәреннән - бер жепле газуткәргечләр һәм газуткәргечләрнең кырый жепләре күчәрләреннән - күпжеплеләр өчен башкарыла.

7. Автомобиль юлларының юл буе полосалары

7.1. Автомобиль юлларының юл буе полосалары һәм алардан файдалану режимы «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2007 елның 08 ноябрендәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә билгеләнә.

1. «Бакырчы авыл жирлөгө» муниципаль берәмлеге территориясендә инженерлык инфраструктурасының түбәндәге линия объектлары тәкъдим итеде:

электр тапшыру линияләре;
газ бүлү чөлтәрләре.

2. «Бакырчы авыл жирлөгө» муниципаль берәмлеге территориясендә тапшырылган транспорт инфраструктурасының линия объектларына түбәндәгеләр көрө:

автомобиль юллары.

3. Инженерлык коммуникацияләренең санитар аермалары

3.1. Магистраль торбауткәргечләр, газ белән тәэммин иту системалары һәм югары киеренкелектәге электр линияләре өчен «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнен, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 нигезендә санитария аермалары билгеләнә (санитар аралау полосалары).

3.2. Капиталь төзелеш объектларын проектлаганды һәм төзегендә, жир кишәрлекләрен формалаштырганда, санитар аермаларны исәпкә алырга кирәк.

3.3. Санитария өзелеше зонасында урнашкан территориядән файдалану режимы санитар-яклау зонасы режимына туры килә һәм «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнен, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 нигезендә билгеләнә.

4. Транспорт инфраструктурасы объектларының санитар аермалары

4.1. Автомагистральләр, тимер юл транспорты линияләре, метрополитен, гараж һәм автостоянкалар өчен, шулай ук очып китү һәм һава судноларын утырту зонасында стандарт очу маршрутлары буйлап санитар аермалар билгеләнә. Санитария аермасының зурлыгы һәр конкрет очракта атмосфера һавасын һәм физик факторларны (шау-шу, вибрация, электромагнит қырлары һ.б.) пычрату исәпләүләре нигезендә, табигый тикшеренүләр һәм үлчәүләр үткәрелеп билгеләнә.

30 статья. Табигый факторлар йогынтысы буенча жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

1. «Бакырчы авыл жирлөгө» муниципаль берәмлеге территориясендә жир һәм су ресурсларын, капиталь төзелеш объектларын, халыкның куркынычсызлыгын нормаль эксплуатацияләүне тәэммин иту максатларында табигый факторлар йогынтысы буенча чикләүләрнең зоналары билгеләнә ала.

2. Табигать факторлары - табигый характердагы гадәттән тыш хәл килеп чыгу куркынычы булган территорияләр яки акваторияләрнән йогынтысы зоналары.

3. Күрсәтелгән зоналарны билгеләү тәртибе, аларның күләмнәре һәм файдалану режимы законнар һәм норматив техник документлар нигезендә һәр потенциаль куркыныч объект өчен билгеләнә.

4. Су басу һәм су басу зоналары

4.1. СНиП 2.06.15-85 нигезендә «Территорияне су басудан һәм су басудан инженер яклау» су басудан яклау түбәндәгеләрне үз эченә алырга тиеш:

биналарны, корылмаларны, нигез грунтларын локаль яклау һәм тулаем төзелгән территорияне яклау;

су аша;

дренаж суларын утильләштерү (чистарту кирәк булганда);

жир асты сулары һәм өске сулар режимына, су ағызу коммуникацияләрендәге чыгымнарга (ағызуларга) һәм басымнарга, нигезләрнен, биналарның һәм корылмаларның деформацияләренә, шулай ук инженерлық яклавы корылмаларның эшенә мониторинг ясау системасы.

4.2. Күрсәтелгән чарапарны СНиП 2.06.15-85 «Территорияне су басудан һәм су басудан инженерлық яклавы» нигезендә территориядә грунт сулары дәрәҗәсен киметүне тәэммин итәргә тиеш:

капиталь тәзелештән - өслекнән проект билгесеннән кимендә 2 м;

стадионнар, парклар, скверлар һәм башка яшел утыртмалар - 1 метрдан да ким түгел.

Микроннар территориясендә минераль грунтлар катламының минималь калынлыгын 1 метрга тигез итеп кабул итәргә кирәк; урамнарның машина узу өлешләрендә минераль грунтлар катламының калынлыгы транспорт хәрәкәтенен интенсивлыгына бәйле рәвештә билгеләнергә тиеш.

4.3. Яр буе участокларында урнашкан торак пунктлар территорияләре су басудан, жил ярдәмендә су басудан һәм грунт сулары белән су басудан (су басудан) яисә өөп түгүдән сакланырга тиеш.

5. Экзооген геологик процессларга дучар булган территорияләр

5.1. СНиП 2.01.15-90 нигезендә "Территорияне, биналарны һәм корылмаларны куркыныч геологик процесслардан инженер яклау. Проектлаштыруның төп нигезләмәләре, кисken һәм жимерелү процессларына дучар булган территорияләрдә урнашкан торак пунктларда" әлеге процессларны булдырмауга һәм тотрыктыландыруга юнәлдерелгән түбәндәгә чарапарны кулланырга кирәк:

тау битенең рельефын аның тотрыктылышын арттыру максатларында үзгәрту;

территорияне вертикаль планлаштыру һәм өске су бүләп чыгару системасын төзу ярдәмендә өске суларның ағышын җайга салу;

грунтка һәм эрозия процессларына су инфильтрациясен булдырмау;

жир асты суларының биеклеген ясалма киметү;

агроурманмелиорация;

грунтларны беркетү (шул исәптән армияләүгә);

тотып торучы корылмалар;

сөзәклекләрне тергезү;

башка чарапар (жылышлық саклау җайламалары һәм өслекләр ярдәмендә жылышлық процессларын җайга салу, тундышын һәм эретү процессларының зааралы йогынтысыннан яклау, саклау зоналарын билгеләү һ.б.).

6. Карст процессларына дучар булган территорияләр

6.1. СНиП 2.01.15-90 нигезендә "Территорияне, биналарны һәм корылмаларны куркыныч геологик процесслардан инженер яклау. Проектлауның төп нигезләмәләре» карга каршы чарапарны проектлаганда, геологик тәзелешендә эрүчән тау токымнары булган территорияләрдә биналар һәм корылмалар проектлаганда (известъашлар, доломитлар, акбур, карбонат цементлыш терәк грунтлар, гипслар, ангидритлар, таштан тоз) һәм жир өслегендә карст күренешләре (бүрәнкәләр, казанлыклар, карст-эрөзион чокырлар һ.б.) һәм (яки) грунт массивының тирәнлегендә (грунтларны, күышлыкларны, мәгарәләрне эшкәртү һ.б.) күздә тотарга кирәк.

6.2. Планлаштырылган чарапар составына түбәндәгеләр керә:

планировка структурасын эшләгендә һәм карстокуркынычы булган участокларны мөмкин кадәр урап һәм аларда яшел утыртмалар урнаштырганда функциональ зоналарның махсус компоновкасы, магистраль урамнар һәм челтәрләр трассировкасы;

карст үсешенә төзелешнең техноген йогынтысыннан территорияләрне инженерлык яклавын эшләй;

I - II кишәрлекләрдән читтәге биналарның һәм корылмаларның карст провалларының интенсивлыгы буенча тотрыклылык категорияләре чикләреннән тыш, шулай ук проваллар барлыкка килүнең азрак интенсивлыгы (ешлыгы) булган участоклардан читтә урнашуы, әмма аларның уртача диаметрлары 20 метрдан артык (A тотрыклылык категориясе).

31 статья. мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

1. мәдәни мирас объектларын саклау «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» 2005 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы федераль закон, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» Татарстан Республикасы законы, 2005 елның 01 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы, башка норматив хокукий актлар таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Мәдәни мирас объектлары, ачыкланган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары исемлеге

2.1. «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә мәдәни мирас объектлары, ачыкланган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары булмаган объектлар.

XI БҮЛЕК. Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәэммин ителеш дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның халық өчен максималь рөхсәт ителә торган территория дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре

32 статья. Төп нигезләмәләр

1. Территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэммин ителешенең рөхсәт ителә торган минималь дәрәҗәсенең исәп күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның халық өчен территориаль файдалана алуның максималь мөмкин булган дәрәҗәсенең исәп күрсәткечләре (алга таба - исәп күрсәткечләре) шәһәр төзелеше регламенты составында шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территория чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган очракта күрсәтелә.

2. Чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр «Бакырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә ачыкланмаган, шуңа бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләрдә шәһәр төзелеше регламентлары составындағы исәп-хисап күрсәткечләре күрсәтелмәгән.

XII БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрен тасвирлау

33 статья. Төп нигезләмәләр

1. Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре Федераль дәүләт төркәве, кадастры һәм картография хөзмәтенен 2020 елның 10 декабрендәге П/0412

номерлы боерыгы белөн расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә билгеләнә.

2. Сызыклы объектларны (гомуми файдаланудагы федераль һәм региональ әһәмиятле автомобиль юлларыннан һәм гомуми файдаланудагы тимер юллардан тыш) урнаштыру, саклагыч корылмаларны (утыртмаларны), мелиорация объектларын, антенна-мачта корылмаларын, мәғълүмат һәм геодезик тамгаларны урнаштыру теләсә кайсы территориаль зонада рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән төрләре исемлегендә күрсәтелмичә генә рөхсәт ителә.

3. Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре тасвирамасы:

Рөхсәт ителгән куллану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең аталышы *	Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирау *, рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирауга комментарий
1.0	Авыл хужалыгыннан файдалану	Авыл хужалыгын алып бару. Әлеге төрдәге рөхсәт ителгән файдалануның эчтәлеге 1.1-1.20 кодлары белөн рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала, шул исәптән авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү өчен файдалануыла торган биналарны һәм корылмаларны урнаштыру.
1.1	Үсемлекчелек	Авыл хужалыгы культураларын үстерүгө бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә аширу. Әлеге төр куллануның эчтәлеге рөхсәт ителгән файдалану төрләренең 1.2-1.6 кодлары белөн рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
1.2	Бөртекле һәм башка авыл хужалыгы культуралары үстерү	Бөртекле, кузаклы, азық, техник, майлы, эфиромайлы, башка авыл хужалыгы культуралары житештерүгө бәйле авыл хужалыгы жирләрендә хужалык эшчәнлеген гамәлгә аширу
1.3	Яшелчәчелек	Авыл хужалыгы жирләрендә бәрәңгे, яфрак, жиләк-жимеш, суган һәм бакча авыл хужалыгы культуралары житештерүгө бәйле, шул исәптән теплицалар куллануга бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә аширу
1.4	Тоноацияләүче, дару, чәчәк культураларын үстерү	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән чәй, дару һәм чәчәк культуралары житештерүгө бәйле авыл хужалыгы жирләрендә гамәлгә аширу
1.5	Бакчачылык	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән күпьеңлек жиләк-жимеш культуралары, виноград һәм башка күпьеңлек культуралар үстерүгө бәйле авыл хужалыгы жирләрендә гамәлгә аширу
1.6	Житен һәм киндер үстерү	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән житен, киндер үстерү белөн бәйле авыл хужалыгы жирләрендә гамәлгә аширу
1.7	Терлекчелек	Терлекчелек продукциясен житештерүгө, шул исәптән печәнлеккә, авыл хужалыгы терлекләрен көтүгө, нәселле терлекләр үрчетүгө, нәселле продукция (материал) житештерүгө һәм алардан файдалануга, авыл хужалыгы терлекләрен тоту һәм үрчетү, житештерү, саклау һәм беренчел әшкәртү өчен куллануыла торган биналар, корылмалар урнаштыруга бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә аширу. Әлеге төр куллануның эчтәлеге түбәндәгеләргә керә: кодлар

		белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеге 1.8-1.11, 1.15, 1.19, 1.20.
1.8	Терлекчелек	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән авыл хужалығы терлекләрен (эре мөгезле терлекләрне, сарыкларны, кәжәләрне, атларны, дөяләрне, боланнарны) үрчетүгә бәйле авыл хужалығы жирләрендә гамәлгә ашыру; печәнлек, авыл хужалығы терлекләрен көтү, терлек азығы житештерү, авыл хужалығы терлекләрен тоту һәм үрчетү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.9	Жәнлекчелек	Кыйммәтле кыйммәтле мехлү җәнлекләр аулауга бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; хайваннарны тоту һәм үрчетү, житештерү, саклау һәм продукцияне беренчел әшкәртү өчен кулланыла торган биналарны, корылмаларны урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.10	Кошчылык	Кошларның, шул исәптән су йөзүче кошларның йорт токымнарын үрчетүгә бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; хайваннар тоту һәм үрчетү, кошчылык продукциясен житештерү, саклау һәм беренчел әшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.11	Дунғызчылык	Хужалык эшчәнлеген дунғызлар үрчетүгә бәйле гамәлгә ашыру; терлекләрне тоту һәм үрчетү, житештерү, саклау һәм продукцияне беренчел әшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.12	Умартачылык	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән авыл хужалығы жирләрендә бал картларын һәм башка файдалы бәжәкләрне үрчетү, тоту һәм алардан файдалану буенча гамәлгә ашыру; умартачылык һәм башка файдалы бәжәкләр үрчетү өчен кирәkle умарталарны, башка объектларны һәм жайламаларны урнаштыру; умартачылык продукциясен саклау һәм беренчел әшкәртү өчен файдаланыла торган корылмаларны урнаштыру
1.13	Балыкчылык	Балыкчылык объектларын (аквакультураны) үрчетү һәм (яисә) тоту, үстерү белән бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; балыкчылыкны (аквакультураны) гамәлгә ашыру өчен кирәkle биналарны, корылмаларны, жиһазларны урнаштыру
1.14	Авыл хужалығын фәнни яктан тәэммин итү	Фәнни һәм селекция эшен гамәлгә ашыру, фән күзлегеннән караганда үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы үрнәкләрен алу өчен авыл хужалығы алып бару; үсемлекләрнең генетик ресурслары коллекцияләрен урнаштыру

1.15	Авыл хужалығы продукциясен саклау һәм әшкәртү	Авыл хужалығы продукциясен житештерү, саклау, беренчел һәм тирән әшкәртү өчен кулланыла торган биналарны, корылмаларны урнаштыру
1.16	Кыр кишәрлекләрен дә шәхси ярдәмче хужалық алып бару	Капиталь төзелеш объектларын төзу хокуқыннан башка авыл хужалығы продукциясен житештерү
1.17	Питомниклар	Авыл хужалығында кулланыла торган агач һәм қуакларны, шулай ук үсентеләр һәм орлыклар алу өчен башка авыл хужалығы культураларын үстерү һәм сату; авыл хужалығы житештерүенең күрсәтелгән төрләре өчен кирәклө корылмаларны урнаштыру
1.18	Авыл хужалығы житештерүен тәэммин итү	Авыл хужалығы алып бару өчен файдаланыла торган машина-транспорт һәм ремонт станцияләрен, ангарларны һәм гаражларны авыл хужалығы техникасы, амбарларны, су жыю башняларын, трансформатор станцияләрен һәм башка техник жиһазларны урнаштыру
1.19	Печән чабу	Үләннәрне чабу, печән жыю һәм әзерләү
1.20	Авыл хужалығы билгеләнешенд әге Хайваннар	Авыл хужалығы хайваннарын коткару
2.0	Торак төзелеше	<p>Төрле төрдәге торак урыннарын урнаштыру һәм алarda яшәүне тәэммин итү. Торак төзелешкә кеше яшәр өчен билгеләнгән биналар (биналар) керә, файдаланыла торган биналардан (биналардан) тыш:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Эшкуарлық файдасын алarda вакытлыча яшәү өчен торак урын бирүдән алу максатында (кунакханәләр, ял йортлары); - халыкны дәвалау яисә социаль хезмәт күрсәту белән бер үк вакытта яшәү өчен (шифаханәләр, балалар йортлары, картлар йортлары, хастаханәләр); - житештерүне өзлексез тәэммин итү ысулы буларак (вахта биналары, житештерү объектларында хезмәт урыннары); - режим учреждениесе эшчәнлеген тәэммин итү ысулы буларак (казармалар, каравыл биналары, иректән мәхрүм итү урыннары, сак астында тоту). <p>Әлеге төр куллануның әчтәлеге 2.1-2.3, 2.5-2.7.1 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең әчтәлеген үз эченә ала.</p>
2.1	Индивидуаль торак төзелеше	Торак йортны (аерым урнашкан бинаның биеклеге егерме метрдан артмаган, биеклеге егерме метрдан артмаган, ул гражданнар тарафыннан мәстәкыйль күчемсез милек объектларына бўлү өчен билгеләнмәгән шундый бинада яшәүгә бәйле булган көнкүреш һәм башка ихтыяжларны канәгатъләндерү өчен билгеләнгән бўлмәләрдән һәм бўлмәләрдән тора); авыл хужалығы культураларын үстерү;

		<p>индивидуаль гаражлар һәм хужалык корылмаларын урнаштыру</p> <p><u>Комментарий:</u></p> <p>Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре, торак йорттан, коймалардан, чүп-чардан, бәдрәфләрдән, сарайлардан һәм башка ишегалларыннан тыш, урнаштыру мөмкинлеген күздә tota.</p>
2.1.1	Әз катлы күпфатирлы торак тәзелеше	<p>азкатлы күпкатлы йортларны урнаштыру (4 катка кадәр биеклектәге күпфатирлы йортлар, мансарның да кертеп); спорт һәм балалар мәйданчыкларын, ял итү мәйданчыкларын тәзекләндерү;</p> <p>аз катлы күпфатирлы йортта мондый биналарның гомуми мәйданы йорт биналарының гомуми мәйданының 15%тан артыграгын тәшкил итмәсә, тәзелгән, тәзелгән һәм тәзелгән-кушып тәзелгән биналарда торак тәзелешенә хезмәт күрсәту объектларын урнаштыру</p> <p><u>Комментарий:</u></p> <p>Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре, торак йорттан, коймалардан, чүп-чардан, сарайлардан һәм башка ишегалларыннан тыш, урнаштыру мөмкинлеген күздә tota.</p>
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт янындағы жир кишәрлеге)	<p>2.1 коды белән файдалану рөхсәт ителгән төрен тасвирауда күрсәтелгән торак йортны урнаштыру; авыл хужалығы продукциясен житештерү; гараж һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; авыл хужалығы хайваннарын тоту</p> <p><u>Комментарий:</u></p> <p>Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре, торак йорттан, коймалардан, чүп-чардан, бәдрәфләрдән, сарайлардан һәм башка ишегалларыннан тыш, урнаштыру мөмкинлеген күздә tota.</p>
2.3	Блокланган торак тәзелеше	<p>Күрше торак йортлары белән бер яки берничә уртак дивар (өч каттан артмаган, берләштерелгән йортларның гомуми саны ун йорттан артмаган һәм аларның һәркайсы бер гаилә яшәү өчен билгеләнгән торак йортның гомуми диварына (гомуми диварга) күрше йорт яисә күрше йортлар белән янәшә урнашкан уртак диварга (гомуми стеналарга) ия, ул аерым жир кишәрлегендә урнашкан һәм гомуми файдалану территориясенә (блокланган тәзелешнең торак йортлары) чыга ала; декоратив һәм уңдырышлы агачлар, яшелчә һәм жиләк культураларын үрчетү; индивидуаль гаражлар һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; балалар спорт һәм спорт мәйданчыкларын, ял мәйданчыкларын, мәйданчыкларны жиһазлау</p> <p><u>Комментарий:</u></p> <p>Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре, торак йорттан, коймалардан, чүп-чардан, бәдрәфләрдән, сарайлардан һәм башка ишегалларыннан тыш, урнаштыру мөмкинлеген күздә tota.</p>

2.4	Күчмә торак	Аталган корылмаларны жир кишәрлекендә яисә гомуми файдалануга билгеләнгән инженерләк корылмалары булган жир кишәрлекләренә яисә жир кишәрлекләренә тоташтыру мөмкинлеге белән торак буларак файдалануга яраклы корылмаларны (палатка шәһәрчекләре, кемпинглар, торак вагончиклары, торак прицеплары) урнаштыру
2.5	Урта катлы торак төзелеше	<p>Күпфатирлы йортларны катлар белән сигез каттан югары булмаган урнаштыру;</p> <p>төзекләндерү һәм яшелләндерү;</p> <p>жир асты гаражларын һәм автостоянкаларны урнаштыру;</p> <p>спорт һәм балалар мәйданчыкларын, ял иту мәйданчыкларын төзекләндерү; күпфатирлы йортның гомуми мәйданының 20%ын тәшкил итмәгән булса, күпфатирлы йортның төзелгән, күшүп төзелгән һәм төзелгән биналарында торак төзелешенә хезмәт күрсәту объектларын урнаштыру;</p> <p><u>Комментарий:</u> Әлеге Кагыйдәләргә карата рөхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре биш каттан сигез катка кадәр булган торак йортларны урнаштыру мөмкинлеген күздә tota.</p>
2.6	Күпкатлы торак төзелеше (биек төзелеш)	<p>Тугыз катлы һәм аннан да югарырак катлы күп фатирлы йортларны урнаштыру;</p> <p>йорт яны территорияләрен төзекләндерү һәм яшелләндерү;</p> <p>спорт һәм балалар мәйданчыкларын, хужалык мәйданчыкларын һәм ял иту мәйданчыкларын төзекләндерү;</p> <p>жир асты гаражларын һәм автостоянкаларны урнаштыру, күпфатирлы йорттагы мондый биналарның мәйданы йортның гомуми мәйданының 15%ыннан артмаган булса, күпфатирлы йортның аерым урыннарында төзелгән, күшүп төзелгән һәм төзелгән күпфатирлы йортларда торак төзелешенә хезмәт күрсәту объектларын урнаштыру</p> <p><u>Комментарий:</u> Әлеге Кагыйдәләргә карата рөхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре тугыз каттан алыш егерме өске катка кадәр булган торак йортларны урнаштыру мөмкинлеген күздә tota.</p>
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	Урнашуы кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләре белән каралган капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.4.1, 3.5.1, 3.6, 3.6, 3.7, 3.1, 4.3, 4.4, 4.4, 4.6, 5.1.2, 5.1.3, әгәр аларны урнаштыру торак төзелешенә хезмәт күрсәту өчен кирәк булса, шулай ук гражданнарның яшәвенә бәйле булса, әйләнә-тире мохиткә һәм санитария иминлегенә зыян китерми, халыкның хокукларын бозмый, санитария зоналарын билгеләүне таләп итми.
2.7.1	Автотранспортны саклау	Аерым торучы һәм төзелгән гаражларны, шул исәптән автотранспортны саклау өчен билгеләнгән жир асты гаражларын, шул исәптән урнаштыру код белән рөхсәт ителгән файдалану төрен тоту каралган гаражлардан тыш, машина урынына бүленгән урыннарын урнаштыру.
3.0	Капиталь төзелеш	Капиталь төзелеш объектларын кешенең көнкүреш, социаль һәм рухи ихтыяжларын канәгатьләндерү максатларында

	объектларынна н ижтимагый файдалану	урнаштыру. Әлеге төр рөхсәт ителгән файдалануның эчтәлеге 3.1 - 3.10.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.1	Коммуналь хезмәт курсетү	Физик һәм юридик затларны коммуналь хезмәтләр белән тәэммин итү максатларында биналар һәм корылмалар урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 3.1.1 - 3.1.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр курсетү	(Су, жылылық, электр, газ белән тәэммин итүче биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация агымнары бүләп бирү, кучемсез милек объектларын (котельный, су алу җайламналары, чистарту корылмалары, насос станцияләре, сууткәргечләр, электр линияләре, трансформатор подстанцияләре, газуткәргечләр, элемтә линияләре, телефон станцияләре, канализация линияләре, тукталышлар, гаражлар һәм урып-жыю һәм авария техникасына хезмәт курсетү остаханәләре, кар жыю һәм эретү өчен кирәклे корылмалар, Корылмалар)
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр курсетүне тәэммин итүче оешмаларның административ биналары	Коммуналь хезмәтләр курсетелүгә бәйле рәвештә физик һәм юридик затларны кабул итү өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру
3.2	Социаль хезмәт курсетү	Гражданнарга социаль ярдәм курсетү өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 3.2.1 - 3.2.4 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.2.1	Социаль хезмәт курсетү йортлары	Картлар йортларын, балалар йортларын, йорт-ларын, йорт- жирсез гражданнар өчен куну пунктларын урнаштыру; кученеп килергә мәжбүр булганнарны, качаклар дип танылган затларны вакытлыча урнаштыру өчен капитал төзелеш объектларын урнаштыру
3.2.	Халыкка социаль ярдәм курсетү	Психологик һәм түләүсез юридик ярдәм хезмәтләре, социаль, пенсия һәм башка хезмәтләр (халыкны эш белән тәэммин итү хезмәте, аз керемле гражданнары туендыру пунктлары) өчен билгеләнгән биналарны социаль ярдәм курсетү һәм социаль яисә пенсия түләүләрен билгеләү мәсьәләләре буенча, шулай ук коммерциягә карамаган ижтимагый оешмаларны урнаштыру өчен урнаштыру: коммерциячел булмаган фондлар, хәйрия оешмалары, кызыксынулар буенча клублар
3.2.3	Элемтә хезмәтләре курсетү	Почта, телеграф, шәһәрара һәм халыкара телефон элемтәсе хезмәтләре курсетү пунктларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру
3.2.4	Гомуми тормыш	Урнашуы рөхсәт ителгән 4.7 код белән файдалану төреннән тыш, гражданнарның эш вакытына яшәү, хезмәт итү яисә укуту өчен билгеләнгән тулай торакларны урнаштыру өчен

		билгеләнгән биналарны урнаштыру
3.3	Көнкүреш хезмәте	Халыкка яисә көнкүреш хезмәтләре күрсәту өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын (вак ремонт, ателье, мунча, чечтараш, химик чистарту, күмү бюролары) урнаштыру
3.4	Сәламәтлек саклау	Гражданнарга медицина ярдәме күрсәту өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 3.4.1 - 3.4.2 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз әченә ала.
3.4.1.	Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәту	Гражданнарга амбулатория-поликлиника медицина ярдәме күрсәту өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын (поликлиникалар, фельдшерлык пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сөт кухнялары, кан донорлығы станцияләре, клиник лабораторияләр) урнаштыру
3.4.2	Стационар медицина хезмәте	Стационарда гражданнарга медицина ярдәме күрсәту өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын (хастаханәләрне, бала тудыру йортларын, диспансерларны, фәнни-медицина учреждениеләрен һәм стационар белән дәвалая буенча хезмәт күрсәтүне тәэммин итә торган башка объектларны урнаштыру); ашыгыч ярдәм станцияләрен урнаштыру; санитария авиациясе мәйданчыкларын урнаштыру
3.4.3	Махсус билгеләнештәг е медицина оешмалары	Суд-медицина һәм патологик-анатомик экспертиза (морг) уздыруны гамәлгә ашыручы медицина оешмаларын урнаштыру өчен капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру
3.5	Мәгариф һәм агарту	Тәрбия, белем бирү һәм агарту өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 3.5.1 - 3.5.2 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз әченә ала.
3.5.1	Мәктәпкәчә һәм урта башлангыч гомуми белем	Мәгариф, мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын (балалар ясьләре, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, сәнгать, музыка мәктәпләре, белем бирү түгәрәкләре һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка оешмалар), шул исәптән физик культура һәм спорт белән шәғыльләнү өчен билгеләнгән биналарны, спорт корылмаларын урнаштыру
3.5.2	Урта һәм югары һәнәри белем	һәнәри белем бирү һәм агарту өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын (һәнәри техник училищелар, көллияtlәr, сәнгать, музыка училищелары, белем жәмгыятыләре, институтлар, университетлар) урнаштыру, белгечләрне яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү буенча оешмалар, шул исәптән физик культура һәм спорт белән шәғыльләнү өчен билгеләнгән биналар, спорт корылмаларын һәм башка оешмалар) урнаштыру
3.6	Мәдәни үсеш	Мәдәният объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар урнаштыру. Әлеге төр куллануның

		эчтәлеге 3.6.1 - 3.6.3 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	Музейлар, күргәзмә заллары, сәнгать галереяләре, мәдәният йортлары, китапханәләр, кинотеатрлар һәм кинозаллар, театрлар, филармонияләр, концерт заллары, планетарийлар урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру
3.6.2	Мәдәният һәм ял парклары	Мәдәният һәм ял паркларын урнаштыру
3.6.3	Цирклар һәм ерткычлар	Цирклар, жәнлекләр, зоопарклар, зоосадлар, океанриумнар урнаштыру һәм невольдә қыргый хайваннарны тоту эшчәнлеге төрләрен тормышка ашыру өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру
3.7	Дини файдалану	Дини файдаланудагы биналарны һәм корылмаларны урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 3.7.1 - 3.7.2 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар башкару өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны (шул исәптән чиркәүләрне, соборларны, храмнарны, часовняларны, мәчетләрне, гыйбадәт қылу йортларын, синагогларны) урнаштыру
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	Дини затлар, дин әһелләре һәм дин әһелләре даими булу урыны өчен билгеләнгән биналарны дини хезмәт башкаруга бәйле рәвештә, шулай ук хәйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йорты, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар) гамәлгә ашыру өчен урнаштыру
3.8	Иҗтимагый идарә	Жәмәгать идарәсе органнарын һәм оешмаларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 3.8.1 - 3.8.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.8.1	Дәүләт идарәсе	Дәүләт органнарын, дәүләт пенсия фондын, җирле үзидарә органнарын, судларны, шулай ук эшчәнлекләрен турыдан-туры тәэммин итүче яисә дәүләт һәм (яисә) муниципаль хезмәтләр күрсәтүче оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру
3.8.2	Вәкиллек эшчәнлеге	Чит дәүләтләрнең һәм Россия Федерациясе субъектларының дипломатик вәкиллекләре, Россия Федерациясендә консул учреждениеләре өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру
3.9	Фәнни эшчәнлекне тәэммин итү	Фәнни эшчәнлекне тәэммин итү өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 3.9.1 - 3.9.3 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.9.1	Гидрометеорол огия һәм аның белән чиктәш өлкәләр	Әйләнә-тирә мохиттә бара торган физик һәм химик процессларны күзәтү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру, аның гидрометеорология, агрометеорология һәм гелиогеофизик характеристикаларын

	өлкәсендәге эшчәнлекне тәэмүн итү	билгеләу, атмосфера һавасының, туфракның, су объектларының пычрану дәрәҗәсен, шул исәптән гидробиологик күрсәткечләр буенча, һәм жир тирәли - космик кинлекләрне, гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә кулланыла торган биналарны һәм корылмаларны (доплеровка метеорологик радиолокаторлары, гидрологик постлар һәм башкалар) билгеләу
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәру	Фәнни тикшеренүләр, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр үткәру өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны (фәнни-тикшеренү һәм проект институтларын, фәнни үзәкләрне, инновацион үзәкләрне, дәүләт фәннәр академияләрен, тәжрибә-конструкторлык үзәкләрен, шул исәптән тармак үзәкләрен) урнаштыру
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәру	Фәнни тикшеренүләр, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр алып баручы оешмаларны урнаштыру, фәнни яктан караганда үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы үрнәкләрен алу өчен авыл һәм урман хужалыгын алып бару өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру
3.10	Ветеринария хезмәте	Ветеринария хезмәтләре күрсәту, авыл хужалыгы булмаган терлекләрне тоту яисә үрчетү өчен билгеләнгән капиталъ тәзелеш объектларын кеше күзәтүендә урнаштыру. Әлеге куллануның рәхсәт ителгән төрөн тоту кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең әчтәлеген үз әченә ала 3.10.1 - 3.10.2.
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәту	Ветеринария хезмәтләре күрсәту өчен билгеләнгән капиталъ тәзелеш объектларын хайваннарны тотудан башка урнаштыру
3.10.2	Хайваннар өчен бүлмәләр	Стационарда ветеринария хезмәтләре күрсәту өчен билгеләнгән капиталъ тәзелеш объектларын урнаштыру; авыл хужалыгы булмаган хайваннарны тоту, үрчетү өчен билгеләнгән капиталъ тәзелеш объектларын кеше күзәтүе астында урнаштыру, йортсыз хайваннарны тоту һәм дәвалая буенча хезмәтләр күрсәту; хайваннар өчен кунакханәләр оештыру өчен билгеләнгән капиталъ тәзелеш объектларын урнаштыру; хайваннар өчен кунакханәләр оештыру өчен билгеләнгән капиталъ тәзелеш объектларын урнаштыру
4.0	Эшмәкәрлек	Капиталь тәзелеш объектларын сәүдә, банк һәм башка эшкуарлык эшчәнлеге нигезендә табыш алу максатларында урнаштыру. Әлеге рәхсәт ителгән файдалануның әчтәлеге 4.1 - 4.10 кодларында каралган рәхсәт ителгән куллану төрләренең әчтәлеген үз әченә ала.
4.1	Эшлекле идарә	Капиталь тәзелеш объектларын түбәндәге максат белән урнаштыру: дәүләт яисә муниципаль идарә һәм хезмәтләр күрсәту белән бәйле булмаган идарә эшчәнлеге объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында сату вакытында товар тапшыруны таләп итми торган килешүләр

		башкаруны тәэммин итү, шул исәптән биржа эшчәнлеге (банк һәм иминият эшчәнлегеннән тыш)
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар)	Товарлар сатуны гамәлгә ашыручы бер яисә берничә оешманы урнаштыру, 4.5 - 4.8.2 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану тәрләре эчтәлегенә ярашлы рөвештә хезмәтләр күрсәтү максатыннан, 5000 кв.м артык мәйданлы капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру; хезмәткәрләр автомобильләре һәм (яисә) сәүдә үзәгенә килүчеләр өчен гаражлар һәм (яисә) стоянкалар урнаштыру
4.3	Базар	Дайми яисә вакытлыча сәүдә (ярминкә, базар, базар) оештыру өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын, корылмаларны урнаштыру, һәр сәүдә урынының 200 кв. метрдан артык сәүдә мәйданы булмавын исәпкә алыш; хезмәткәрләр автомобильләре һәм базарга килүчеләр өчен гаражлар һәм (яисә) тукталышлар урнаштыруны
4.4	Кибет	Сәүдә мәйданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	Банк һәм иминият хезмәтләре күрсәтә торган оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру
4.6	Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлықлар, барлар) урнаштыру максатларында капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру
4.7	Кунакханә хезмәте	Кунакханәләрне, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урыны бирүдән эшкуарлык файдасын алу максатында кулланыла торган башка биналарны урнаштыру
4.8	Күңел ачулар	Күңел ачу өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар урнаштыру. Әлеге тәр куллануның эчтәлеге 4.8.1 - 4.8.3 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану тәрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
4.8.1	Күңел ачу чаралары	Күңел ачу чараларын, сәяхәтләрне оештыру өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар, дискотекалар һәм бию мәйданчықлары, төнге клублар, аквапарклар, боулинг, аттракционнар һ.б.лар, уен автоматлары (азартлы уеннар үткәру өчен файдаланыла торган уен жиһазларыннан тыш), уен мәйданчықлары урнаштыру
4.8.2	Азартлы уеннар үткәру	Бумекер контораларын, тотализаторларны, аларның уен зоналарыннан тыш ставкаларны кабул итү пунктларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны урнаштыру
4.8.3	Уен зоналарында уеннар үткәру	Уен биналарын һәм корылмаларын азартлы уеннар һәм уен ёстәлләре уздыру өчен кулланыла торган уен автоматлары залларын урнаштыру, шулай ук уен зоналарына килүчеләр өчен кунакханәләр һәм жәмәгать туклануы биналарын урнаштыру рөхсәт ителә торган уен зоналарында урнаштыру
4.9	Хезмәт	Эшчәнлек тәрләрен гамәлгә ашыру максатларында

	гаражлары	файдаланыла торган дайми яисә вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен туктап торуларны урнаштыру, кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләрендә карапган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны урнаштыру һәм саклау өчен.
4.9.1	Юл сервисы объектлары	Юл сервисы биналарын һәм корылмаларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 4.9.1.1 - 4.9.1.4 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
4.9.1.1	Транспорт чараларын кәйләү	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; юл сервисы объектлары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру өчен кирәклө сәүдә кибетләрен, биналарны урнаштыру
4.9.1.2	Юл ялын тәэммин итү	Юл сервисы (мотельләр) сыйфатында кунаханә хезмәтләре күрсәту өчен биналар урнаштыру, шулай ук тиешле сәүдә кибетләрен, жәмәгать туклануын юл сервисы объектлары сыйфатында оештыру өчен биналар урнаштыру
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	Автомобиль мобилльләрен урнаштыру, шулай ук бергә сәүдә кибетләрен урнаштыру
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтау	Автомобильләрне ремонтау һәм аларга хезмәт күрсәту өчен билгеләнгән остаханәләрне һәм юл сервисының башка объектларын урнаштыру, шулай ук тиешле сәүдә кибетләрен урнаштыру
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	Күргәзмә-ярминкә һәм конгресс эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын, корылмаларны, күрсәтелгән чараларга хезмәт күрсәту өчен кирәклө эшчәнлекне дә кертеп, урнаштыру (экспозиция мәйданын төзү, чараларда катнашучыларның туклануын оештыру)
5.0	Ял (рекреация)	Спорт, физик культура, жәяүле яисә югары йөрүләр, ял һәм туризм белән шәгыльләнү өчен урыннар, табигать, пикниклар, аучылар, балыкчылар һәм башка эшчәнлекне күзәтү; шәһәр урманнарын, скверларны, буаларны, күлләрне, сусаклагычларны, пляжларны булдыру һәм карау, шулай ук аларда ял урыннарын төзекләндерү. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 5.1 - 5.5 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
5.1	Спорт	Спорт белән шәгыльләнү өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 5.1.1 - 5.1.7 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
5.1.1.	Спорт-тамаша чараларын тәэммин итү	500 урынлы тамашачылар өчен максус урыннар булган спорт-тамаша биналарын һәм корылмаларны (стадионнары, спорт сарайларын, боз сарайларын, ипподромнары) урнаштыру
5.1.2	Биналарда спорт белән шәгыльләнүне	Биналарда һәм корылмаларда спорт клублары, спорт заллары, бассейннар, физкультура-савыктыру комплекслары урнаштыру

	ТӘЭМИН ИТҮ	
5.1.3	Спорт белән шәгыльләнү өчен мәйданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шәгыльләнү өчен мәйданчыклар (физкультура мәйданчыклары, йөгерү юллары, спорт уены өчен кырлар) урнаштыру
5.1.4	Спорт белән шәгыльләнү өчен жиһазландырылган мәйданчыклар	Спорт һәм физкультура белән шәгыльләнү өчен корылмаларны ачык һавада урнаштыру (теннис кортлары, автодромнар, мотодромнар, трамплиннар, спорт атулары)
5.1.5	Су спорты	Су спорт төрләре белән шәгыльләнү өчен спорт корылмаларын урнаштыру (су спорт төрләрен оештыру һәм тиешле инвентарьны саклау өчен кирәkle причаллар һәм корылмалар)
5.1.6	Авиация спорты	Спорт корылмаларын спортның авиация төрләре белән шәгыльләнү өчен урнаштыру (аңгарлар, очып китү-утырту мәйданчыклары һәм тиешле инвентарьны саклау өчен кирәkle башка корылмалар)
5.1.7	Спорт базалары	Анда озак яшәүче затларның спорт әзерлеге гамәлгә ашырыла торган спорт базаларын һәм лагерьларын урнаштыру
5.2	Табигый-танып белү туризмы	Табигать, жәяүлеләр һәм ат чабышлары белән танышу өчен база һәм палатка лагерьларын урнаштыру, сукмак һәм юллар салу, әйләнә-тирә табигать мохите турында танып белү белешмәләре булган щитлар урнаштыру; табигатьне саклау һәм табигатьне торғызу чарапарын гамәлгә ашыру
5.2.1	Туристлық хезмәте	Дәвалай буенча хезмәтләр күрсәтми торган пансионатларны, туристлық кунакханәләрен, кемпингларын, ял йортларын, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урын бирудән эшкуарлық файдасын алу максатында кулланыла торган башка биналарны урнаштыру; балалар лагерьларын урнаштыру
5.3	Аучылык һәм балыкчылык	Аучылык һәм балыкчылык урыннарын төзекләндөрү, шул исәптән аучылык яисә балыкчылык йорты, жәнлекләрнәң баш санын торғызу һәм тоту өчен кирәkle корылмалар яки балык тоту урыннары урнаштыру.
5.4	Аз үлчәмле суднолар өчен Причал	яхталарны, катерларны, көймәләрне һәм башка кече судноларны причал ясау, саклау һәм хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән корылмаларны урнаштыру
5.5	Гольф өчен идән яки атлы прогулкалар	Гольф уйнау яки ат белән йөрүләр өчен урыннар урнаштыру, шул исәптән кирәkle жир эшләрен башкару һәм ярдәмче корылмаларны урнаштыру, трибуналар урнаштыруны күздә тотмаган атлы портив манежлар урнаштыру
6.0	Житештерү эшчәнлеге	Файдалы казылмаларны чыгару, аларны эшкәртү, сәнәгать ысулы белән әйберләр әзерләү максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру <u>Комментарий:</u>

		Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төрен күрсәтелгән территориаль зона тематикасына туры килми торған сәнәгать объектларының территориаль зонасы чикләрендә булган очракта кулланырга кирек.
6.1	Жири асты казылмалары белән файдалану	Геологик тикшеренүләрне гамәлгә ашыру; файдалы казылмалар чыгару ачык (карьералар, отваллар) һәм ябык (шахталар, скважиналар) ысууллар белән; капиталь төзелеш объектларын, шул исәптән жири асты объектларын, файдалы казылмалар чыгару максатларында урнаштыру; чимал транспортлауга һәм (яисә) сәнәгать эшкәртуенә өзөрләү өчен кирәклө капиталь төзелеш объектларын урнаштыру; файдалы казылмалар чыгару авылара территориядә башкарылса, жири асты байлыкларыннан файдалану максатлары өчен кирәклө биналарга һәм корылмаларга хезмәт күрсәтүче хезмәткәрләргә яшәү өчен билгеләнгән капиталь төзелеш объектларын урнаштыру
6.2	Авыр сәнәгать	Тау-бауету һәм тау-эшкәрту, металлургия, машина төзелеше сәнәгате капиталь төзелеш объектларын урнаштыру, шулай ук суднолар төзелеше, авиатөзелеш, вагон төзү, машина төзелеше, станоклар төзү продукциясен житештерү һәм ремонтлау, шулай ук эксплуатацияләү өчен саклау яки санитар-саклау зоналарын урнаштыру каралган башка шундый сәнәгать предприятиеләрен урнаштыру, моңа сәнәгать объекты рөхсәт ителгән файдалануның башка төренә кертелгән очраклар керми.
6.2.1	Автомобиль төзелеше сәнәгате	Транспорт чаралары һәм жиһазлар житештерү, автомобильләр житештерү, автомобиль кузовлары житештерү, прицеплар, ярымприцеплар һәм бер яисә берничә төр транспорт йөрту, автомобильләр һәм аларның двигательләре өлешлирән житештерү өчен билгеләнгән контейнерлар житештерү өчен билгеләнгән капиталь төзелеш объектларын урнаштыру
6.3	Жиңел сәнәгать	Текстиль, фарфор-фаянс, электрон сәнәгать өчен билгеләнгән капиталь төзелеш объектларын урнаштыру
6.3.1	Фармацевтика сәнәгате	Фармацевтика производствосы өчен билгеләнгән капиталь төзелеш объектларын, шул исәптән сак яисә санитар-яклау зоналарын билгеләү каралган объектларны урнаштыру
6.4	Азық-төлек сәнәгате	Азық-төлек сәнәгате объектларын, авыл хужалыгы продукциясен эшкәртүгә аларны башка продукциягә (консервлау, чүкеү, икмәк пешерү) китерә торған ысул белән урнаштыру, шул исәптән эчемлекләр, алкоголь эчемлекләр һәм тәмәке әйберләре житештерү өчен
6.5	Нефтехимия сәнәгате	Углеводород чималын эшкәрту, ашламалар, полимерлар, көнкүреш билгеләнешендәге химик продукция һәм мондый продукция житештерү өчен билгеләнгән капиталь төзелеш объектларын, шулай ук башка шундый сәнәгать предприятиеләрен урнаштыру

6.6	Төзелеш сәнәгате	Житештеру өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларының төзелеш материаллары (кирпичләр, пиломатериаллар, цемент, беркетү материаллары), көнкүреш һәм төзелеш газ һәм сантехника жиһазлары, лифтлар һәм күтәргечләр, столяр продукция, жыелма йортлар яки аларның өлешләре һәм башка шундый продукция житештеру өчен урнаштыру
6.7	Энергетика	Гидроэнергетика объектларының, жылылык станцияләрен һәм башка электр станцияләрен урнаштыру, электр станцияләре (золоотваллар, гидротехник корылмалар) өчен хезмәт күрсәтүче һәм ярдәмче корылмалар урнаштыру; урнаштыру урнаштыру урнаштыру урнаштыру урнаштыру энергетика объектларыннан тыш, электр чөлтәре хужалығы объектларын урнаштыру, 3.1 коды белән рәхсәт ителгән файдалану төрен карап тоту каралган энергетика объектларыннан тыш, урнаштыру.
6.7.1	Атом энергетикасы	Атом энергиясен, шул исәптән атом станцияләрен, атом-төш жайламналарын (фәнни максатларда булдырылганнардан тыш), атом-төш материалларын һәм радиоактив матдәләрне саклау пунктларын электр станцияләре өчен хезмәт күрсәтүче һәм ярдәмче корылмаларны урнаштыру; атом электр станцияләренә хезмәт күрсәтүче электр чөлтәре хужалығы объектларын урнаштыру
6.8	Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларының урнаштыру, шул исәптән һава радиорелей, җир өсте һәм җир асты элемтә линияләрен, радиофикация линияләрен, антен кырларын, элемтә кабельле линияләрендә көчәйту пунктларын, спутник элемтә һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын да кертеп, урнаштыру эчтәлектә каралган элемтә объектларыннан тыш кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләре 3.1.1, 3.2.3.
6.9	Складлар	Йөк булдырылган житештеру комплексларының бер өлеше булмаган - сәнәгать базалары, складлары, төяү терминаллары һәм докилары, нефть саклагычлары һәм нефть налив станцияләре, газ саклагычлары һәм аларны газ конденсатлы һәм газ суырту станцияләре, элеваторлар һәм азық-төлек складлары булган житештеру комплексларын вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү корылмаларын (стратегик запасларны саклаудан тыш) урнаштыру
6.9.1	Склад мәйданчыклары	Ачык һавада йөкләрне вакытлыча саклау, бүлү һәм бушату (стратегик запасларны саклаудан тыш)
6.10	Космик эшчәнлекне тәэммин итү	Космодромнарны, старт комплексларын һәм жибәрү жайламналарын, команда-үлчәү комплексларын, космик объектлар очышлары белән идарә итү үзәкләрен һәм пунктларын, мәгълүматны кабул итү, саклау һәм эшкәртү пунктларын, космос техникасын саклау базаларын, космик объектларны жирләү полигоннарын, космос техникасын эшкәртү өчен эксперименталь база объектларын, Космонавтлар әзерләү өчен үзәкләрне һәм жайламналарны,

		космик әшчәнлекне тормышка ашырганда кулланыла торған башка корылмаларны урнаштыру
6.11	Целлюлоз-кәгазь сәнәгате	Целлюлоза-кәгазь житештерү, целлюлоза, ағач массасы, кәгазь, картон һәм алардан ясалған әйберләр житештерү, нәшрият һәм полиграфия әшчәнлеге өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру, язылған мәғлұмат чыганакларын тиражлау
6.12	Фәнни-житештерү әшчәнлеге	Технологик, сәнәгать, агросәнәгать паркларын, бизнес-инкубаторларны урнаштыру
7.0	Транспорт	Кешеләр яки йөкләр ташу яки матдәләр тапшыру өчен кулланыла торған төрле юл һәм корылмаларның урнашуы. Әлеге төр куллануның әчтәлеге 7.1 - 7.5 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең әчтәлеген үз эченә ала.
7.1	Тимер юл транспорты	Тимер юл транспортында капитал төзелеш объектларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның әчтәлеге үз эченә 7.1.1 - 7.1.2 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең әчтәлеген ала.
7.1.1	Тимер юл юллары	Тимер юлларны урнаштыру
7.1.2	Тимер юл ташуларына хезмәт курсетү	Биналар һәм корылмаларны, шул исәптән тимер юл вокзалларын һәм станцияләрен, шулай ук җир өсте һәм җир асты биналарын, корылмаларны, тимер юл транспортының башка объектларын эксплуатацияләү, тоту, төзү, реконструкцияләү, ремонтлау өчен кирәкле җайланмалар һәм объектлар урнаштыру; төяү-бушату мәйданчыкларын, тигезләү складларын (ягулык-майлау материаллары складларыннан һәм теләсә нинди типтагы автозаправка станцияләреннән, шулай ук федераль законнарда билгеләнгән хәрәкәт иминлеге таләпләре үтәлгән очракта, федераль законнарда билгеләнгән куркыныч матдәләрне һәм материалларны саклау өчен билгеләнгән складлардан тыш) һәм башка объектларны урнаштыру.
7.2	Автомобиль транспорты	Автомобиль транспорты биналарын һәм корылмаларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның әчтәлеге үз эченә 7.2.1 - 7.2.3 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең әчтәлеген ала.
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	Шәһәр урамнары һәм юллар чикләрендә торак пунктлардан читтәге автомобиль юлларын һәм аларга бәйле техник корылмаларны, юл буе (парковкаларны) транспорт chaрапларын шәһәр урамнары һәм юллар чикләрендә урнаштыру, мона 2.7.1, 4.9, 7.2.3 кодлары белән рәхсәт ителгән файдалану төрләре белән, шулай ук транспорт chaрапларын саклау өчен билгеләнгән некапиталь корылмаларны урнаштыру; юл хәрәкәте иминлеге өчен жаваплы эчке эшләр органнары постларын урнаштыру өчен билгеләнгән объектларны

		урнаштыру
7.2.2	Пассажирларга хезмәт күрсәту	Урнашуы рөхсәт ителгән 7.6 код белән файдалану төреннән каралган капиталь төзелеш объектларыннан тыш, пассажирларга хезмәт күрсәту өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны урнаштыру
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт баганалары	Кешеләрне билгеләнгән маршрут буенча ташучы транспорт чаралары тукталышын урнаштыру
7.3	Су транспорты	Су юлларында суднолар йөреше өчен ясалма төзелгән эчке су юлларын урнаштыру, эчке су юлларын капиталь төзү объектларын урнаштыру, дингез портларын капиталь төзү объектларын урнаштыру, капиталь төзелеш объектларын, шул исәптән дингез һәм елга портларын, причалларны, пристаньнарны, гидротехник корылмаларны, навигация жиһазларын һәм башка объектларны суднолар йөрешен һәм су ташуларны тәэммин итү, су транспортын заправкалары урнаштыру.
7.4	Нава транспорты	Аэродромнар, вертолет мәйданчыклары (вертодромнар) урнаштыру, гидросамолетларны китерү һәм причал ясау өчен урыннар урнаштыру, нава судноларын очып китү һәм жиргә төшерү (китерү) өчен кирәkle очышларны һәм башка объектларны радиотехник тәэммин итү, аэропортлар (аэровокзаллар) һәм пассажирларны утырту һәм утырту, аларга хезмәт күрсәту һәм аларның куркынычсызылыгын тәэммин итү өчен кирәkle башка объектларны урнаштыру, шулай ук нава юлы белән йөри торган йөкләрне төяү, бушату һәм саклау өчен кирәkle объектларны урнаштыру; нава судноларына техник хезмәт күрсәту һәм ремонт ясау өчен билгеләнгән объектларны урнаштыру
7.5	Торбауткәргеч транспорт	Нефть үткәргечләрне, сууткәргечләрне, газуткәргечләрне һәм башка торба үткәргечләрне, шулай ук аталган торбауткәргечләрне эксплуатацияләү өчен кирәkle башка биналарны һәм корылмаларны урнаштыру
7.6	Урамнан тыш транспорт	Метрополитенны, шул исәптән метрополитенның жир өсте юлларын, утырту станцияләрен, пассажирлар өчен станцияара күчешләрне, электродепоны, вентиляция шахталарын эксплуатацияләү өчен кирәkle корылмаларны урнаштыру; бүтән төр жир өсте корылмаларын (монорельс транспортын, канат юллары асылмаларын, фуникулерларны) урнаштыру
8.0	Оборонаны һәм куркынычсызылкны тәэммин итү	Россия Федерациясе Кораллы Көчләрен, башка гаскәрләрне, хәрби формированиеләрне һәм алар белән идарә итү органнарын (хәрби оешмаларны, эчке гаскәрләрне, учреждениеләрне һәм башка объектларны урнаштыру, гаскәрләрне һәм флот көчләрен дислокацияләү), хәрби өйрәнүләр һәм хәрби частьларның хәрби әзерлеген тәэммин итүгә юнәлдерелгән башка чаралар уздыру; хәрби училищелар, хәрби институтлар, хәрби университетлар,

		<p>хәрби академияләр биналарын урнаштыру; таможня эшчәнлеген гамәлгә ашыруны тәэмин итә торган объектлар урнаштыру</p> <p><u>Комментарий:</u></p> <p>Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре хәрби комиссариатларны, хәрби чакыру пунктларын, гражданнар обороныасы бүлекчәләрен һәм гадәттән тыш хәлләрне урнаштыру мөмкинлеген күздә tota.</p>
8.1	Кораллы көчләрне тәэмин итү	<p>Коралны, хәрби билгеләнештәге техниканы һәм боеприпасларны эшләү, сынау, житештерү яки юк итү өчен билгеләнгән капитал тәзелеш объектларын урнаштыру; сынау полигоннары, кораллануны юкка чыгару һәм корал яки сугыш кирәк-яракларын куллануга, житештерүгә, ремонтлауга яисә юкка чыгаруга бәйле рәвештә барлыкка килә торган калдыкларны юкка чыгару урыннары буларак жир кишәрлекләрен урнаштыру; дәүләт һәм мобилизация резервларында (саклагычларда, складларда һәм башка объектларда) матди кыйммәтләр запасларын булдыру һәм саклау өчен кирәkle капитал тәзелеш объектларын урнаштыру; иминлеген тәэмин итү өчен административ-территориаль берәмлекләр тәзелгән объектларны урнаштыру.</p>
8.2	Россия Федерациясе Дәүләт чиген саклау	<p>Россия Федерациясе Дәүләт чиген яклауны һәм саклауны тәэмин итү, чик буе хәрби частыларын һәм алар белән идарә итү органнарын урнаштыру, шулай ук Россия Федерациясе Дәүләт чиге аша үткәру пунктларын урнаштыру өчен кирәkle инженерлык корылмаларын һәм чит илләрне, чик буе хәрби частыларын һәм алар белән идарә итү органнарын урнаштыру, шулай ук Россия Федерациясе Дәүләт чиге аша үткәру пунктларын урнаштыру өчен кирәkle башка объектларны урнаштыру</p>
8.3	Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	<p>Хәрби хезмәт булган эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткарュ хезмәтләре әзерлегендә ярдәм итү өчен кирәkle капитал тәзелеш объектларын урнаштыру; житештерү биналарының бер өлеше булган гражданнар обороныасы объектларыннан тыш, гражданнар обороныасы объектларын урнаштыру</p>
8.4	Жәзалар үтәту эшчәнлеген тәэмин итү	<p>Капital тәзелеш объектларын иректән мәхрүм итү урыннары булдыру өчен урнаштыру (тикшерү изоляторлары, тәрмәләр, жирлекләр)</p>
9.0	Табигатьне маҳсус саклау һәм өйрәнү эшчәнлеге	<p>Чикләрендә хужалык эшчәнлеге, табигатьне саклауга һәм өйрәнүгә бәйле эшчәнлектән тыш, рөхсәт ителми торган маҳсус сакланылучы табигать территорияләрен булдыру юлы белән үсемлекләр һәм хайваннар дөньясын саклау һәм өйрәнү (дәүләт табигать тыюлыклары, милли һәм табигый парклар, табигать һәйкәлләре, дендрология парклары, ботаника бакчалары, оранжереяләр)</p>

9.1	Табигать территорияләре н саклау	<p>Әйләнә-тирә табигать мөхитенең аерым табигый сыйфатларын әлеге зонада хужалық эшчәнлеген чикләү юлы белән саклау, аерым алганда: тыелган полосаларны булдыру һәм тәрбияләү, яклау урманнарын, шул исәптән шәһәр урманнарын, урман паркларында булдыру һәм тәрбияләү, яклау урманнарында рәхсәт ителгән башка хужалық эшчәнлеге, тыюлыкларда табигать ресурсларыннан файдалану режимын саклау, аерucha кыйммәтле булган жирләрнең үзлекләрен саклау.</p> <p><u>Комментарий:</u></p> <p>Рәхсәт ителгән файдалануның әлеге төрен, гомуми файдаланудагы территорияләрне оештырудан тыш, махсус хужалық эшчәнлеге каралмаган территорияләр чикләрендә кулланырга кирәк.</p>
9.2	Курорт эшчәнлеге	Табигый дәвалау ресурсларын (минераль сулар ятмалары, дәвалау пычраклары, рапой лиманнар һәм күлләр, махсус климат һәм кеше авыруларын профилактикалау һәм дәвалау өчен файдаланыла торган яки кулланылырга мөмкин булган башка табигать факторлары һәм шартлары) дәвалау һәм дәвалау ресурсларын тау-санитария օкругының беренче зонасы чикләрендә дәвалау-савыктыру һәм курорт жирләрен саклауны ярлыландырудан һәм юкка чыгарудан саклау өчен файдалану.
9.2.1	Санатор эшчәнлек	Халыкны дәвалау һәм сәламәтләндеру хезмәтләрен күрсәтүне тәэмин итә торган шифаханәләр, профилакторийлар, бальнеологик дәвалау шифаханәләре, бальнеологик дәвалау шифаханәләре, пычрак савытлары урнаштыру; дәвалау-савыктыру урыннарын (пляжлар, бьюветлар, шифаханәләр, дәвалау-савыктыру урыннары) урнаштыру; дәвалау-савыктыру лагерьлары урнаштыру.
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният ядкарьләрен) саклап калу һәм өйрәнү, шул исәптән: археологик мирас объектларын, истәлекле урыннарны, тарихи кәсепләр, житештерү һәм һөнәрчелек урыннарының, тарихи жирлекләрнең көнкүрешен, хәрби һәм гражданлык каберлекләрен, мәдәни мирас объектларын, тарихи промысел яки һөнәрчелек булган хужалық эшчәнлеген, шулай ук танып белү туризмын тәэмин итүче хужалық эшчәнлеген тәэмин иту
10.0	Урманнардан файдалану	Агач материалын һәм агач булмаган урман ресурсларын әзерләү, беренчел эшкәрту һәм чыгару, урманнарны саклау һәм торғызу эшчәнлеге һәм башка максатлар. Әлеге төрдәге рәхсәт ителгән файдалануның эчтәлеге кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала 10.1 - 10.4
10.1	Агачны әзерләү	Табигать шартларында үскән, шул исәптән гражданнар тарафыннан үз ихтыяжлары өчен үсеп чыккан урман утыртмаларын кису, өлешчә эшкәрту, агачны саклау һәм

		чыгару, урман юлларын булдыру, агач (урман складлары, урман киселешләре) эшкәртү һәм саклау өчен кирәклө корылмаларны урнаштыру, урманнарны саклау һәм торғызу
10.2	Урман плантацияләре	Кеше хезмәте белән үстерелгән урман утыртмаларын үстерү һәм кису, үзагачны өлешчә эшкәртү, саклау һәм чыгару, юллар булдыру, агач (урман складлары, урман киселешләре) эшкәртү һәм саклау өчен кирәклө корылмалар урнаштыру, урманнарны саклау
10.3	Урман ресурсларын әзерләү	Табылган урман ресурсларын, шул исәптән гражданнар тарафыннан үз ихтыяжлары өчен, азық-төлек урман ресурсларын һәм кыргый үсүче үсемлекләрне әзерләү, саклау, тирәнтен эшкәртү һәм чыгару, урман ресурсларын саклау һәм эшкәртү өчен кирәклө вакытлы корылмаларны (киптерүләр, гөмбә кайнату, складлар) урнаштыру, урманнарны саклау өчен кирәклө вакытлыча корылмаларны урнаштыру
10.4	Резерв урманнары	Урманнарны саклауга бәйле эшчәнлек
11.0	Су объектлары	Бозлыклар, карлар, инешләр, елгалар, күлләр, сазлыклар, территориаль дингезләр һәм башка өске су объектлары
11.1	Су объектларынна н гомуми файдалану	Су объектларына тоташкан жир кишәрлекләрен, әгәр тиешле тыюлар законда билгеләнмәгән булса, судан гомуми файдалануны (гражданнар тарафыннан шәхси ихтыяжлар өчен гамәлгә ашырыла торган судан файдалану, шулай ук эчәргә яраклы һәм хужалык-көнкүрешне су белән тәэммин итү максатларында су ресурсларын алу (алу), су объектларында ял итү өчен билгеләнгән аз үлчәмле суднолардан, су мотоциклларыннан һәм башка техник чаралардан файдалану
11.2	Су объектларынна н махсус файдалану	Су объектларына тоташкан жир кишәрлекләрен махсус судан файдалану өчен кирәклө ысууллар (су объектларыннан су ресурсларын алу, агып төшүче суларны һәм (яисә) дренаж суларын азызу, төптән тирәнәйтү, шартлату, бораулау һәм су объектларының төбен һәм ярларын үзгәртүгә бәйле башка эшләр) куллану
11.3	Гидротехник корылмалар	Сусаклагыч һәм балык totу корылмаларын, яр саклау корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәклө гидротехник корылмаларны (плотиналар, водосброслар, су жыю, су чыгару һәм башка гидротехник корылмаларны, суднолар үткәрү корылмаларын, балык totу һәм балык totу корылмаларын, яр буе саклау корылмаларын) урнаштыру
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре. Әлеге төр куллануның эчтәлеге түбәндәгә кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала 12.0.1 - 12.0.2. <u>Комментарий:</u> Әлеге Кагыйдәләргә карата рәхсәт ителгән файдалануның әлеге төрен кызыл сыйыклар билгеләү юлы белән төзелгән территорияләр чикләрендә күздә totарга кирәк.

12.0.1	Урам-юл челтәре	Урам-юл челтәре объектларын: торак пунктлар чикләрендә автомобиль юллары, трамвай юллары һәм җәяүлеләр өчен тротуарлар, җәяүлеләр өчен чыгу урыннары, бульварлар, мәйданнар, машина юллары, велотранспорт һәм инженерлык инфраструктурасы объектлары урнаштыру; шәһәр урамнары һәм юллар чикләрендә юл буе тукталышларын (парковкаларын) урнаштыру, мона кодлар белән рәхсәт ителгән 2.7.1, 4.9, 7.2.3 кодлар белән куллану тәрләре каралган, шулай ук транспорт чараларын саклау өчен билгеләнгән некапиталь корылмаларны урнаштыру.
12.0.2	Территорияне тәзекләндөрү	Территорияне тәзекләндөрүнөн состав өлеше буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив җайланмалар, яшелләндөрү элементларын, жиһазларның һәм бизәүнөн төрле төрләрен, кече архитектура формаларын, стационар булмаган корылмаларны һәм корылмаларны, мәгълүмати щитларны һәм курсәткечләрне урнаштыру
12.1	Ритуаль эшчәнлек	Зиратлар, крематорийлар һәм күмү урыннары урнаштыру; тиешле гыйбадәт корылмаларын урнаштыру; ритуаль-йола билгеләнешендәге продукция житештерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру
12.2	Махсус эшчәнлек	Житештерү һәм куллану калдыкларын, медицина калдыкларын, биологик калдыкларны, радиоактив калдыкларны, озон катламының жимерә торган матдәләрне урнаштыру, саклау, күмү, туплау, эшкәртү, заарсызландыру, заарсызландыру, шулай ук калдыкларны урнаштыру, күмү, саклау объектларын урнаштыру объектларын урнаштыру, мондый калдыкларны (үләт базларын, чүп яндыру һәм эшкәртү заводларын, көнкүреш чүп-чарын һәм калдыкларны күмү һәм сортларга аеру полигоннарын, аларны икенчел эшкәртү өчен әйберләрне жыю урыннарын урнаштыру)
12.3	зapas	Хужалык эшчәнлеге булмау
13.0	Гомуми билгеләнештәге жир кишәрлекләре	Гражданнар тарафыннан бакчачылык яисә яшелчәчелек алып бару территориясе чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренең гомуми файдаланудагы мәлкәте булган һәм гомуми файдаланудагы мәлкәткә карый торган капиталъ төzelеш объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре
13.1	Бакчачылык алып бару	Гражданнарының авыл хужалыгы культураларының үз ихтыяжлары өчен ялын һәм (яисә) аларны үстерүнә гамәлгә ашыру; инвентарьны саклау һәм авыл хужалыгы культурыасы уңышы өчен билгеләнгән күчемсез милек объектлары булмаган хужалык корылмаларын урнаштыру: Әлеге Кагыйдәләргә карата рәхсәт ителгән файдалануның әлеге тәре бернинди капиталъ төzelеш объектларын урнаштыруны күздә тотмый. «Кыр участокларында шәхси ярдәмчे хужалык алып бару» рәхсәт ителгән куллану төреннән аермалы буларак (код 1.16), хокук ияләре физик затлар булган жир кишәрлекләре

		өчен кулланыла.
13.2	Яшелчәлек тармагын алып бару	<p>Гражданнар тарафыннан авыл хужалығы культураларының үз ихтыяжлары өчен ял итүне һәм (яисә) аларны үстерүне гамәлгә ашыру; 2.1 коды белән рәхсәт ителгән файдалану төрен, хужалык корылмаларын һәм гаражларны тасвиirlауда курсәтелгән бакча йортны, торак йортны үз ихтыяжлары өчен урнаштыру</p> <p><u>Комментарий:</u></p> <p>Ел әйләнәсе яшәү һәм инженерлық инфраструктурасы белән тәэммин итү күздә тотылмаган йорт - бакча йорты. Рәхсәт ителгән файдалануның әлеге төре бакча яки торак йорттан тыш, коймалар, жирләү, бәдрәфләр, сарайлар һәм башка ишегалларын урнаштыру мөмкинлеген күздә tota.</p>

*Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган җир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

